Vinařský věstník

8
2022

Obsah:

Z domova 2
Ze zahraničí 8

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

Z domova

PGRLF otevírá dva nové programy pro zemědělské prvovýrobce a potravináře

Tisková zpráva – Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. spouští příjem žádostí do dvou zcela nových programů: Provoz 2022 – snížení jistiny úvěru a Provoz – Potravináři – snížení jistiny úvěru. Příjem žádostí do těchto programů bude zahájen 30. srpna 2022 v 9:00 hod. Tato forma podpory je určena k jednorázové splátce části jistiny provozního úvěru.

V souvislosti s vyvolanou agresí Ruska vůči Ukrajině, a s tím spojenými negativními dopady na hospodářství zemědělských podniků otevírá společnost PGRLF, a.s. nové programy pro zemědělské prvovýrobce a potravináře. Pro eliminaci této nepříznivé situace tak poskytne finanční podporu na snížení jistiny provozního úvěru v celkové výši 750 mil. Kč.

„Ministerstvo zemědělství se dlouhodobě snaží podporovat české zemědělství a eliminovat negativní dopady na podniky, které mají zásadní význam pro potravinovou soběstačnost naší země. Tímto jsme vyslyšeli a vyhověli potřebám malých a středních zemědělců, kteří se kvůli nečekaným okolnostem dostali do obtížné situace. Tyto dva nové programy potvrzují naši snahu nastavit efektivní a rychlá opatření proti případným ztrátám zemědělských podniků," řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

„Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. spolu s Ministerstvem zemědělství připravil speciální dva programy jednorázové a nevratné přímé podpory ve formě snížení jistiny u provozních úvěrů. Tyto programy mají pomoci snížit aktuální finanční zátěž spojenou s provozem a udržet české zemědělství a potravinářství ve zdravé kondici, řekl předseda představenstva PGRLF, a.s. Josef Kučera.

Výše podpory na snížení jistiny úvěru činí až 250 000 Kč v případně programu Provoz 2022 – snížení jistiny úvěru a až 1 250 000 Kč v případě programu Provoz – Potravináři – snížení jistiny úvěru. Zároveň částka nesmí přesáhnout 50 % z nesplacené výše jistiny úvěru.

Programy jsou určeny pro malé a střední podniky působící v oblasti zemědělské prvovýroby nebo zabývající se výrobou potravin. Příjem žádostí proběhne výhradně elektronicky přes webové stránky společnosti www.pgrlf.cz, kde jsou k dispozici i detailní informace o programech včetně nejčastějších dotazů. Příjem žádostí bude ukončen nejpozději 30. září 2022 nebo při zaregistrování 2 000 žádostí v případě programu Provoz 2022 a 200 žádostí v případě programu Provoz – Potravináři.

BARBORA ŠENFELDOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ PGRLF, 19. 8. 2022

Zákon č. 215/2022, kterým se mění zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

Dne 22. 7. 2022 vstoupil v platnost a dne 6. 8. 2022 nabude účinnosti zákon č. 215/2022 Sb. ze dne 29. 6. 2022. Tímto zákonem se mění zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon je zveřejněn v částce 97/2022 Sbírky zákonů.

Zákon zajišťuje adaptaci právního řádu ČR na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1753 a plně respektuje právo Evropské unie, pokud jde o výlučnou ochranu označení původu a zeměpisných označení pro zemědělské výrobky a potraviny včetně vína a lihovin, jejichž označování je chráněno na základě přímo použitelných předpisů Evropské unie. Proto se dosavadní národní úprava týkající se uvedených komodit obsažená v zákoně č. 452/2001 Sb. z tohoto zákona vypouští.

Žádost o unijní ochranu

Stávajícím českým uživatelům označení původu a zeměpisných označení pro zemědělské výrobky a potraviny, včetně vína a lihovin, které byly dosud chráněny na základě národního a z něj vycházejícího mezinárodního zápisu, bude umožněno zachovat kontinuitu jejich práv za předpokladu, že ve stanovené lhůtě, tj. do 14. září 2022, podají žádost o unijní ochranu. Pokud žádost nebude v této lhůtě podána, zápis označení původu v národním rejstříku uplynutím dne 14. září 2022 zanikne.

Žádost o mezinárodní zápis

Návrh zákona zachovává možnost žádat o mezinárodní ochranu, spojenou s přístupem České republiky k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních. Na základě žádosti o mezinárodní zápis podle Ženevského aktu bude zajištěna možnost zachování právní kontinuity plynoucí z dosavadního mezinárodního zápisu podle Lisabonské dohody. Žádost o mezinárodní zápis označení původu nebo zeměpisného označení podle Ženevského aktu, které je chráněno podle Lisabonské dohody na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu a kterému byla poskytnuta výlučná unijní ochrana namísto ochrany poskytnuté v České republice podle dosavadních právních předpisů, lze podat rovněž do 14. září 2022.

WWW.FOODNET.CZ, 1. 8. 2022

Zákon o významné tržní síle již nebude dopadat jen na obchodní řetězce III: Procesní ochrana slabší strany

Směrnice o nekalých obchodních praktikách má sloužit k ochraně zejmé-

na malých a středních producentů zemědělských produktů a potravinářských výrobků. K tomuto účelu přispívá celá řada procesních opatření, usnadňujících např. podání stížnosti na nekalé jednání nebo třeba utajení identity podatele takové stížnosti.

Protože národní legislativa na ochranu před nekalými obchodními praktikami existuje v České republice již více než 10 let, jsou veškeré procesní instituty předvídané Směrnicí již využívány a dozorovým orgánem aplikovány.

Podání stížnosti na nekalé jednání

Pro řádný výkon dozorové pravomoci, a především pro nápravu závadného stavu mezi odběrateli a dodavateli je zásadní vědomost Úřadu o tom, že je nekalá obchodní praktika používána. Podávání stížností (neboli podnětů) Úřadu je proto stěžejní.

Podnět může podat kterákoli fyzická či právnická osoba, ale i například sdružení nebo různé zájmové organizace. Nic nebrání ani tomu, aby byl podnět podán anonymně. Podání podnětu lze učinit v podstatě jakýmkoliv způsobem a jakoukoli formou. Veškeré informace jsou dostupné na webu ÚOHS.

Podání může být učiněno:

1. písemnou formou, a to dopisem odeslaným ve fyzické podobě na adresu sídla Úřadu, tj. třída Kpt. Jaroše 7, 604 55 Brno (pozn. pokud nebude zásilka zasílána prostřednictvím České pošty, je třeba použít PSČ 602 00),
2. elektronicky do datové schránky, jejíž ID je fs2aa2t,
3. faxem + 420 542 167 112,
4. e-mailem zaslaným na adresu posta@uohs.cz,
5. ústně v budově Úřadu, přičemž z ústního podání bude oprávněnou úřední osobou vyhotoven písemný protokol.
6. V případě potřeby je možné zaměstnance odboru kontaktovat telefonicky přes ústřednu, která je k dispozici na tel. čísle + 420 542 167 111, a to každý pracovní den od 8:00 hod. do 16:00 hod.

Pro podání podnětu není předepsána žádná závazná forma. Důležité ovšem je, aby bylo z podnětu jasné, kdo ho podává (pro případ následného vyžádání doplňujících informací) a čeho se podnět týká. Ideální je, když je v podnětu co nejpřesněji popsáno, v čem nekalá obchodní praktika spočívá. K řádnému prošetření podnětu je dále důležité, aby obsahoval důkazy k prokázání tvrzení v podnětu obsažených, tj. typicky smlouvu či jiné písemné dokumenty vypovídající o nekalé praktice. Jak je již zmíněno shora, podnět lze podat i anonymně. I v takovém případě se jím bude Úřad zabývat, snižuje se však schopnost Úřadu vypátrat potřebné důkazy. Obává-li se proto stěžovatel nepříjemných následků spojených s uplatněním svých práv, je vhodné požádat o tzv. utajení identity.

Podání podnětu není zpoplatněno.

Utajení identity

Institut utajení identity dodavatele byl do zákona o významné tržní síle2 legislativně zakotven s účinností od 1. 7. 2017, a to se záměrem minimalizovat tzv. faktor strachu. Také Směrnice o nekalých obchodních praktikách vychází z toho, že na straně dodavatele často existuje oprávněná obava, že v případě podání stížnosti, na jehož základě by Úřad zahájil šetření, bude ukončen obchodní vztah mezi ním a odběratelem. Hrozba tzv. „vylistováním" se zdá být velmi reálným důvodem k zamlčování podstatných skutečností či jejich zkreslování dodavateli, což je pro řádné objasnění nezákonného jednání nežádoucí.

Pro využití institutu utajení identity je třeba naplnit základní předpoklady, jež jsou obsaženy v ustanovení § 9 odst. 4 účinného zákona o významné tržní síle [resp. § 9 odst. 2 písm. a) v novele zákona]. Těmito předpoklady jsou následující skutečnosti:

- dodavatel poskytne Úřadu důvěrné informace a podklady k přestupku;
- oprávněné zájmy dodavatele by bez utajení jeho identity mohly být ohroženy nebo poškozeny;
- dodavatel o utajení identity sám požádá;
- žádost musí být odůvodněna.

V praxi je identita dodavatele utajena nejen tehdy, jestliže tento dodavatel podal podnět na některou z nekalých obchodních praktik. Identitu lze utajit i tehdy, jestliže je příslušný dodavatel osloven Úřad v rámci získávání dalších podkladů k prokázání nezákonného jednání. Utajit lze proto identitu nejen prvotního oznamovatele možného přestupku, ale i dalších dodavatelů, kteří mohou být v postavení svědků či poškozených.

Předpokladem utajení identity je skutečnost, že dodavatel poskytne Úřadu důvěrnou informaci. Právo na utajení identity nelze uplatnit neodůvodněně. Zákonným předpokladem pro jeho uplatnění je skutečnost, že v případě neutajení identity dodavatele by mohlo dojít k ohrožení či poškození jeho oprávněných zájmů. Žádost o utajení identity musí dodavatel náležitě odůvodnit.

Právo na utajení identity lze uplatnit pouze na žádost samotného dodavatele. Žádost o utajení identity se pak vztahuje pouze na příslušné podklady a informace, jež Úřad obdržel od daného dodavatele, nikoli na podklady či informace získané z jakéhokoliv jiného zdroje. Zákon o významné tržní síle předpokládá podání žádosti současně s poskytnutím důvěrných informací. Dojde-li jednou k utajení identity dodavatele, je jeho identita utajena na vždy, tj. jak před zahájením správního řízení, tak po jeho zahájení i skončení; stejně tak i v řízení před soudy.

Ochrana obchodního tajemství

Úřad je oprávněn vyžadovat od různých subjektů podklady a informace, které mohou mít význam pro objasnění předmětu šetření nebo správního řízení. Podklady a informace předané Úřadu mohou obsahovat obchodní tajemství. Odběratelé i dodavatelé mají právo chránit své obchodní tajemství, které se vyskytuje v předaných podkladech a informacích. Řádné vyznačení obchodního tajemství u podkladů a informací vyžádaných či převzatých Úřadem je proto velmi důležité, neboť je tím tyto subjekty ve vlastním zájmu aktivně chrání před zpřístupněním jiným osobám.

Co konkrétně se považuje za obchodní tajemství a jakým způsobem toto obchodní tajemství vyznačit, je podrobně popsáno na webu ÚOHS.

Mgr. Jana Zmeškalová, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

WWW.AKCR.CZ, 17. 8. 2022

ČTK: Zemědělci a potravináři jsou v nejistotě ohledně kompenzací cen energií

11. 8. 2022 – ČTK – Zemědělci a potravináři stále nemají žádné signály od vlády o tom, že české firmy dostanou od státu kompenzace vysokých cen energií. Státům EU to umožňuje takzvaný dočasný krizový rámec a několik zemí toho využilo. Podniky jsou také ve velké nejistotě, zda budou mít dostatek plynu ▸

pro svou produkci. Novinářům to řekl prezident Agrární komory ČR Jan Doležal a prezidentka Potravinářské komory ČR Dana Večeřová.

Obě komory na vládu delší dobu apelují, aby potravinářům a zemědělcům poskytla kompenzace vysokých cen energií, zatím ale nemají žádnou jistotu, že se tak stane. Podle Potravinářské komory by mohl kompenzovat zhruba 30 procent nákladů na energie, což by firmy musely doložit jejich meziročním růstem. U energeticky náročných provozů, jako jsou například pekárny, až 50 procent.

Večeřová uvedla, že vyjednávání s ministerstvem průmyslu a obchodu se doposud nikam neposunulo. "Podpora by byla v řádech nižších jednotek miliard, stejně nám bylo řečeno, že na to nejsou peníze," řekla. Doplnila, že firmám vzrostly průměrně náklady na plyn o 350 procent, některým firmám i na desetinásobek.

Komory také upozorňují na to, že řada zemí už poskytla firmám kompenzace v řádech až stovek milionů eur, například v Itálii vláda zemědělcům dala 400 milionů eur (téměř 11 miliard Kč). České firmy mají kvůli tomu až o 30 procent vyšší náklady oproti konkurenci ze zahraničí.

Večeřová také uvedla, že potravináři doposud nepromítli do cen veškeré náklady. "Kdyby se cena chleba zvedla o všechny náklady, aby výrobce netratil, tak by se cena zvýšila v průměru o 13 korun," řekla. Růst nákladů také vede k tomu, že hlavně malé a střední podniky se dostávají do existenčních problémů.

Doležal k tomu doplnil, že komory od ministra průmyslu a obchodu Josefa Síkely (za STAN) dostaly dopis, ve kterém jim sdělil, že vláda původně počítala s tím, že na kompenzace se využijí peníze z národního plánu obnovy, tedy z peněz EU, krizový rámec ale počítá s tím, že státy mají použít peníze ze státního rozpočtu.

Jistotu podle něj nemají také v tom, zda budou zemědělci a potravináři mít dostatek energií pro svoji produkci. "Po měsících vyjednávání se nedomluvilo, že by zemědělci a potravináři byli upřednostňováni v případě, že by k výpadku dodávek došlo," dodal. Při nedostatku energií může podle něj hrozit například to, že zemědělci nebudou schopni zajistit krmiva pro zvířata a do velkých problémů se mohou dostat výrobci mléka.

Hlavní ekonom Trinity Bank Lukáš Kovanda řekl, že kvůli vysokým cenám potravin by se mělo uvažovat o trvalém snížení DPH alespoň u základních potravin. "Pokud by se daň snížila z 15 na deset procent, tak by stát přišel o zhruba sedm miliard korun ročně," doplnil.

Snížení příjmů z daní by se podle něj dalo kompenzovat například lepším zacílením takzvaného úsporného tarifu, který je nyní nastaven plošně. Místo toho by mohl být zaměřen je na zhruba 25 procent nejpotřebnějších domácností, což by podle Kovandy dávalo mnohem větší smysl.

www.akcr.cz

Zpráva o stavu zemědělství ČR 2021: Produkce zemědělského odvětví byla nejvyšší za posledních pět let a dosáhla 152,8 miliardy korun

17. 8. 2022 – Tisková zpráva – Produkce zemědělského odvětví byla v roce 2021 nejvyšší za posledních pět let a dosáhla 152,8 miliardy korun. Meziročně došlo, stejně jako v předchozích letech, k nárůstu rostlinné produkce z 87,4 miliardy korun v roce 2020 na 91,1 miliardy korun v roce 2021. Vyplývá to ze Zprávy o stavu zemědělství, kterou dnes projednala vláda.

„Výsledky souhrnného zemědělského účtu pro rok 2021 potvrzují nárůst hodnot většiny hlavních ukazatelů nejen proti předchozímu roku, ale i ve srovnání s posledními pěti lety, a to především díky růstu zemědělské produkce," řekl ministr Zdeněk Nekula (KDU-ČSL). Ceny zemědělských výrobců se v roce 2021 zvýšily o 6,9 %, současně s tím rostly i ceny vstupů do zemědělství o 5,9 %. Ceny průmyslových výrobců potravinářských výrobků, nápojů a tabáku se zvýšily o 0,8 %. Spotřebitelské ceny v průměru vzrostly rovněž o 0,8 % oproti roku 2020.

Podíl zemědělství na výdajích státního rozpočtu se v roce 2021 snížil o 0,26 % na 3,58 % v důsledku dalšího navýšení celkových veřejných výdajů rozpočtu. Celkové výdaje státního rozpočtu kvůli zavádění opatření souvisejících s epidemií covidu již v roce 2020 vzrostly, loni došlo k dalšímu meziročnímu zvýšení o 3,5 %. Výdaje státu do zemědělství v roce 2021 ve srovnání s rokem 2020 klesly o 5 % na 64,1 miliardy korun.

Počet zaměstnanců v zemědělství, lesnictví a rybářství se loni proti předcházejícímu roku velmi mírně snížil o 0,2 % a činil 93,2 tisíce zaměstnanců. Podíl zaměstnanců odvětví na celkovém počtu zaměstnanců se však výrazně nezměnil a byl 2,34 %. Počet zaměstnanců v samotném zemědělství (včetně myslivosti a souvisejících činností) klesl na 78,7 tisíce, jejich podíl na celkovém počtu zaměstnanců činí 1,98 %. Průměrná mzda v zemědělství v roce 2021 dosáhla 79 % průměru mezd v ČR.

Podíl zemědělství včetně lesnictví a rybolovu na hrubé přidané hodnotě v základních běžných cenách (2,15 %) se meziročně prakticky nezměnil, což platí i pro samotné zemědělství (1,8 %). Pokračovalo postupné každoroční snižování celkové zaměstnanosti v zemědělství, když podíl pracovníků na celkové zaměstnanosti klesá pod 2 %.

Obrat českého agrárního zemědělského obchodu loni vzrostl o 6,9 % na 497,5 miliardy korun, vzhledem ke zvýšení hodnot exportu i importu. Hodnota dovozu se zvýšila o 19,1 miliardy korun, tj. o 7,6 %, na 270 miliard korun, hodnota vývozu vzrostla o 13,1 miliardy korun, tj. o 6,1 %, na 227,5 miliardy korun. Pasivní bilance českého agrárního zemědělského obchodu se v roce 2021 v důsledku výraznějšího nárůstu dovozu než vývozu opět meziročně zhoršila, a to o 6,1 miliardy na 42,3 miliardy korun. Stupeň krytí dovozu vývozem se ve stejné době snížil o 1,2 % na 84,3 % a podíl schodku na vývozu se zvýšil o 1,7 % na 18,7 % (zhoršení obou hodnot po výjimečném roce 2020).

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

ČR: Premiant ve snižování spotřeby pesticidů

Nejméně pesticidů se ze všech zemí EU podle nových dat Eurostatu prodá v České republice. Mezi lety 2011 a 2020 klesl v Česku jejich prodej o 38 %. Naopak prodej pesticidů výrazně vzrostl v Lotyšsku a Rakousku. Statistika poklesu prodejů, ve které se ČR umístila na prvním místě, porovnává 16 členských zemí, které poskytují data za sledované období. Prodeje klesly v 11 ze sledovaných států, naopak se zvýšily v Lotyšsku (o 77 %), Rakousku (o 61 %) nebo v Německu, Francii a Maďarsku. Přibližně dvě třetiny unijního prodeje připadají na čtyři země – Francii, Španělsko, Německo a Itálii. Potvrzuje se tak, že v šetrném zemědělském hospodaření máme náskok, což dosvědčují ▸

i pravidelné výroční zprávy o plnění Národního akčního plánu pro bezpečné používání pesticidů v ČR. Snižovat spotřebu pesticidů je úkol pro celou Evropu. Evropská komise připravila novou zemědělskou strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“ („Farm to Fork“), jejíž součástí je snížení spotřeby pesticidů o 50 % na úrovni celé EU do roku 2030. Nové nařízení o udržitelném používání přípravků na ochranu rostlin počítá s přerozdělením celounijního cíle mezi členské státy, i s úplným zákazem používání pesticidů v citlivých oblastech, jako jsou ochranná pásma vodních zdrojů a území vymezená projektem Natura 2000. Během českého předsednictví povede Česko debatu o tom, aby se zohlednilo dosavadní úsilí vynaložené na ochranu životního prostředí a cíle snížení spotřeby pesticidů se přerozdělily spravedlivě. Úplný zákaz používání pesticidů v citlivých oblastech by měl být podpořen pouze jasnými odbornými stanovisky.

POUŽITÍ PŘÍPRAVKŮ NA OCHRANU ROSTLIN V EU (v kg na 1 ha orné půdy)
10,82 kg Nizozemsko
9,24 kg Kypr
6,66 kg Irsko
6,26 kg Belgie
6,11 kg Itálie
5,34 kg Portugalsko
4,05 kg Německo
4,03 kg Rakousko
3,44 kg Francie
3,25 kg Řecko
2,60 kg Španělsko
2,19 kg Finsko
2,14 kg Polsko
1,39 kg Česká republika
0,87 kg Estonsko
Data: FAOSTAT, 2020

ZPRÁVY Z MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ, SPECIÁL 2022

Ze základních údajů o honitbách, stavu a lovu zvěře – od 1. 4. 2021 do 31. 3. 2022

Z údajů vyplývá, že s výjimkou divokých prasat, byl v ČR uloven menší počet zvěře, než bylo naplánováno. Obdobně dopadlo i srovnání lovu nyní a před deseti lety. Špačků bylo uloveno celkem 116 kusů. Další „škůdci vinic“ jsou uvedeni v tabulce:

Lov zvěře v tisících kusů 2021/2022 a lov v roce 2012:

Zvěř	Plán lovu	Lov	Lov 2012
Zvěř srnčí	151	107	109
Zvěř černá	41	231	185
Zajíc polní	60	29	56
Zvěř bažantí	467	357	518

ZDROJ: ČSÚ, 23. 8. 2022, VYBRAL J. SEDLO

Reklama na alkoholické nápoje a její právní regulace

Reklama na alkoholické nápoje má, stejně jako jiné komodity, které mají povahu návykových látek, své právní mantinely stanovené jak vnitrostátními předpisy, tak legislativou Evropské unie (EU). V posledních letech lze spatřovat trend směrem ke zpřísnění pravidel v této oblasti, a to ve snaze o všeobecné snížení spotřeby alkoholu a v zájmu ochrany mladistvých před vlivem obchodních sdělení s nežádoucím obsahem, který nabádá ke konzumaci alkoholických nápojů. V následujícím článku bychom Vám rádi představili základní regulaci reklamy na alkoholické nápoje z pohledu aktuální právní úpravy a nastínili navrhované revize právních předpisů, jež regulují předmětnou oblast.

Obecná právní regulace reklamy

Základním právním předpisem v této oblasti je zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon o regulaci reklamy“), dle něhož se reklamou rozumí jakékoli oznámení, předvedení či jiná prezentace šířená zejména komunikačními médii, mající za cíl podporu podnikatelské činnosti, zejména podporu spotřeby nebo prodeje zboží, pokud není Zákonem o regulaci reklamy stanoveno jinak. Za komunikační média jsou pak ve smyslu Zákona o regulaci reklamy považovány veškeré prostředky umožňující přenášení reklamy, a to zejména periodický tisk a neperiodické publikace, rozhlasové a televizní vysílání, audiovizuální mediální služby na vyžádání, audiovizuální produkce, počítačové sítě, nosiče audiovizuálních děl, plakáty a letáky.

Dle § 4 Zákona o regulaci reklamy pro reklamu na alkoholické nápoje obecně platí kategorický zákaz:

1. nabádat k nestřídmému užívání alkoholických nápojů anebo záporně či ironicky hodnotit abstinenci nebo zdrženlivost;
2. zaměřovat se na osoby mladší 18 let, zejména tyto osoby ani osoby, které jako mladší 18 let vyhlížejí, zobrazovat při spotřebě alkoholických nápojů nebo využívat prvky, prostředky nebo akce, které osoby mladší 18 let oslovují;
3. spojovat spotřebu alkoholu se zvýšenými výkony nebo být užita v souvislosti s řízením vozidla;
4. vytvářet dojem, že spotřeba alkoholu přispívá ke společenskému nebo sexuálnímu úspěchu;
5. tvrdit, že alkohol v nápoji má léčebné vlastnosti nebo povzbuzující nebo uklidňující účinek anebo že je prostředkem řešení osobních problémů;
6. zdůrazňovat obsah alkoholu jako kladnou vlastnost nápoje.

Dozorovým orgánem nad dodržováním zákonných podmínek pro reklamu na alkoholické nápoje jsou krajské živnostenské úřady, ledaže se jedná o reklamu šířenou v rozhlasovém a televizním vysílání a v audiovizuálních mediálních službách na vyžádání (viz níže), kde je dozor svěřen Radě pro rozhlasové a televizní vysílání. Sankce za porušení výše specifikovaných podmínek pro obsah reklamy na alkoholické nápoje se liší v závislosti na tom, zda se jej dopustí osoba v roli zadavatele, zpracovatele nebo šiřitele reklamy, jakož i povaze a závažnosti porušení, přičemž nejvyšší možná pokuta za přestupek v této oblasti činí 2 000 000 Kč.

Očekávané změny

Dne 18. prosince 2018 vstoupila v platnost směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) (dále jen „Směrnice“), s ohledem na měnící se situaci na trhu, na jejímž základě je nyní v legislativním procesu projednáván návrh zákona o službách platforem pro sdílení videonahrávek a o změně Zákona o rozhlasovém a televizním vysílání, Zákona o audiovizuálních mediálních službách, a některých dalších zákonů, který předmětnou Směrnici transponuje do českého právního řádu.

Novelizace by měla prostřednictvím revidovaného rámce mimo jiné zvý- ▸

šit ochranu spotřebitelů a nezletilých před nevhodným obsahem, resp. nežádoucí reklamou, a to především na stále více vyhledávaných a doposud legislativně opomíjených internetových platformách pro sdílení videonahrávek (např. YouTube, Facebook, Instagram, Tik Tok), které jsou charakteristické tím, že na ně mohou obsah umístit sami jejich uživatelé, jejichž redakční odpovědnost za obsah sdílených videonahrávek je omezená.

Hlavním cílem nové právní úpravy má být nastavení pravidel pro internetové platformy pro sdílení videonahrávek obdobně jako u „lineárního" rozhlasového a televizního vysílání a „nelineárních" audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání a umožnit poskytovatelům těchto služeb uplatňovat zákonem stanovená opatření za účelem eliminace nežádoucího obsahu. Orgánem dozoru zde bude stejně jako u rozhlasového a televizního vysílání a audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání Rada pro rozhlasové a televizní vysílání.

Vedle zavedení přísnější a jednotnější regulace reklamy na alkohol má nová právní úprava vytvořit právní základ pro samoregulaci prostřednictvím etických kodexů, které stanoví podrobnější požadavky v této oblasti, jejichž cílem musí být dosažení účinného omezení vystavování nezletilých osob obchodním sdělením týkajícím se alkoholických nápojů, a dále postupy pravidelného, transparentního a nezávislého sledování a vyhodnocování plnění těchto cílů a mechanismus řešení stížností, včetně mechanismu prosazování přiměřených sankcí za porušení stanovených pravidel.

ZDROJ: HTTPS://WWW.PEYTONLEGAL.CZ, 29. 8. 2022 (KRÁCENO)

Alkohol už tolik netáhne. Každé osmé pivo z Prazdroje je nealkoholické

Každé osmé pivo z Plzeňského Prazdroje je již nealkoholické. Dlouhodobý růst populární značky Birell v letošním roce ještě akceleruje. Za prvních sedm měsíců tohoto roku prodal Prazdroj o čtvrtinu nealkoholických piv více než ve stejném období loňského roku. Prazdroj také pozoruje větší zájem o nealko pivo u mužů.

AUTOR: IDNES.CZ, 23. 8. 2022

Nejen obilí. Haná se chce dostat mezi vinařské oblasti

Hanáčtí vinaři usilují o zapsání na seznam viničních tratí. Vinařskou obcí by se tak stala například Senice na Hané. Vidí v tom hlavně možnost propagovat malovinařství v oblasti, kde se réva vinná historicky pěstovala. Novelizaci příslušné vyhlášky chystá ministerstvo zemědělství na příští rok. Hanáckým vinařům může pomoci historická tradice. Vinař Oldřich Palička z Odrlic, části Senice na Hané, má čtyři tisíce hlav révy vinné. „Rozšíření viniční trati je v působnosti obce, ve které by měla ležet. Požádal jsem tedy obec a starosta přihlášku vyplnil," řekl. Schválením by se přiblížil možnosti uvádět u vína původ i přívlastky, a navíc by měl nárok na dotační podporu.

„Jako vinaři mi může být jedno, jestli budu prodávat známkové víno, nebo ne, navíc je potřeba posílat vzorky na zatřídění a to stojí peníze. Proč ovšem tu možnost nevyužít. Pokud se snažím vystupovat jako šiřitel vinohradnictví zejména na střední Hané, tak to s tím souvisí," vysvětlil vinař.

Nevýhoda oproti jihu

Někteří pěstitelé se kvůli tomu obrátili na senátorku za Přerovsko Jitku Seitlovou (KDU-ČSL), aby jim pomohla. „Hanáčtí vinaři jsou v určité nevýhodě proti jiným stanoveným jižním oblastem, protože u označení jejich vína nesmí být uvedeno místo, kde se pěstuje, a nemůže ani jít o žádné jakostní víno. Na trhu jsou na tom tím pádem hůře," sdělila Seitlová. „Ujala jsem se toho, protože si myslím, že je důležité se zabývat i tím, co je tu perspektivní pěstovat ve změněných klimatických podmínkách. Proto jsme jednali na ministerstvu zemědělství, které má v gesci zákon i příslušnou vyhlášku," vysvětlila senátorka. Konkrétní prováděcí právní předpis patří k zákonu o vinohradnictví a vinařství. Resort v něm stanovuje vinařské podoblasti, vinařské obce a viniční tratě. „Vyhlášku bude ministerstvo zemědělství novelizovat pravděpodobně v roce 2023, novelizační proces trvá přibližně jeden rok," uvedl mluvčí ministerstva Vojtěch Bílý. Aktuální znění zákona je staré čtyři roky.

Možnosti Haná jsou omezené

Možnosti, že by se podařilo vytvořit samostatnou vinařskou podoblast pro Hanou, pěstitelé příliš šancí nedávají. Mezi vinaři se navíc mluví o tom, že u nové podoby zákona se bude jednat o zrušení vinařských podoblastí, které by nahradily oblasti Čechy a Morava. Ostatně takové úvahy se objevily už při poslední změně zákona v roce 2018. Vyhlášení nových vinařských tratí by mohly nahrávat historické souvislosti. „Ministerstvo uvádí, že podmínky pro jejich vyhlášení nejsou definovány do detailů. Bude se tedy rozhodovat, jaká budou specifická kritéria pro případné trati. Jedno z nich je důležitost historické návaznosti," dodala Seitlová k průběhu jednání.

Zmínila také možný odpor některých vinařů, kteří v rozšiřování tratí mimo uznané vinařské podoblasti vidí konkurenci. Argumenty proti se týkají také hospodárnosti. Pokud by šly dotace na podporu pěstování mimo osvědčené lokality, znamenal by podle nich neúspěch vyhozené peníze.

Pěstování révy dokládá katastr

Existenci vinohradů na Hané dokládají například zápisy z katastrálních knih. Například na Přerovsku je takových míst celá řada. „V přerovském okrese se réva vinná pěstovala například v obcích Lazníky, Penčice, Čekyně, Horní Moštěnice, Újezdec, Radvanice, Vinary, Luková, Kokory, Podolí," připomíná web přerovského vinařství Vinum Predmostensis. Ukazuje to na bohaté dějiny pěstování révy vinné na Přerovsku. „Nikdy však nešlo o velké souvislé výsadby, ale opravdu jen o ty na nejlépe exponovaných jižních svazích," připomíná web, jehož vinice na pronajatých městských pozemcích jsou zaregistrované od roku 2014. V Předmostí nicméně za cíl zapsání na seznam viničních tratí nemají. „Musel by to udělat vlastník. Navíc neusilujeme o to mít na láhvi napsané kabinet, pozdní sběr nebo výběr z hroznů. Veškerá vína máme zatříděná jako moravská zemská," řekl spoluzakladatel vinařství Marek Ťápal.

Vinic na Hané přibývá

Nových vinic na Přerovsku, Prostějovsku a Olomoucku pomalu přibývá, většinou jde jen o malé plochy. Výjimkou může být Litovel, která po několika žádostech získala před dvěma lety povolení od Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) na tříhektarové území. „Chtěli jsme tím zároveň vytvořit protierozní opatření v naší místní části Myslechovice," při-

pomenul litovelský místostarosta Lubomír Broza. Složitá ekonomická situace nicméně městu nyní neumožňuje se do plánů za několik milionů korun pustit. Radnice proto zkouší termín posunout. Malé vinohrady lze na Olomoucku najít například v Nákle, Příkazích, Střeni, Vilémově nebo Olbramovicích. „Rád bych udělal akci, kde by se shrnul stávající stav malovinařství na střední Hané," nastínil vinař Palička. „Udělali bychom ochutnávku vín, aby se pomalu překonávala nedůvěra, neznalost lidí, kteří mají třeba zahrady nebo pole a pořád si myslí, že tady víno pěstovat nejde. Jsem fanda a snažím se v regionu vinohradnictví rozšířit," podotkl.

Zatím jde o jednotlivce

Stále však jde o výrazně menšinovou záležitost. Podle Českého statistického úřadu bylo v Olomouckém kraji před dvěma lety sedm pěstitelů vína, tedy podobně jako ve Slezsku, na Vysočině nebo v Královéhradeckém kraji. Ve středních Čechách a Ústeckém kraji šlo o desítky subjektů, ve Zlínském kraji jich přehled uváděl čtyři stovky. Na dominující jižní Moravě statistici evidovali šestnáct tisíc pěstitelů.

Letos ÚKZÚZ zaznamenal republikově nižší zájem o novou výsadbu vinic. „Z vyčleněné plochy 178,4 hektaru pro novou výsadbu révy vinné zůstalo nevyčerpáno 97,2 hektaru," vyčíslila na jaře mluvčí ústavu Ivana Kršková. Zmíněných zhruba 180 hektarů představuje jedno procento celkové výměry vinic, o které lze každoročně zvětšit jejich plochu. Možné je to od roku 2016, předtím od vstupu České republiky do Evropské unie v roce 2004 platil zákaz rozšiřování vinic.

ZDROJ: HTTPS://WWW.IDNES.CZ,
AUTOR: ONDŘEJ ZUNTYCH, 22. 8. 2022

Inflace vyhnala Čechy z hospod. Návštěvu restaurace omezilo až 70 % strávníků

Místo posezení v restauraci, krabička s obědem z domova. To je čím dál častější realita Čechů, kteří se snaží v době krize ušetřit. Návštěvy hospod podle exkluzivního průzkumu agentury STEM pro CNN Prima NEWS omezilo 7 z 10 Čechů. Provozovatelé přesto doufají, že se na podzim situace zlepší. V opačném případě by totiž podle asociace restaurací mohla část podniků zkrachovat.

AUTOR: IDNES.CZ, ČTK, 23. 8. 2022

Ze zahraničí

Zprávy z AREV o vinařství

Komise zveřejnila výhled pro vinařství

Evropská komise zveřejnila 7. července svůj nejnovější krátkodobý výhled pro zemědělské trhy EU. V případě vína se očekává, že i přes pokles produkce a dovozu vína v EU v letech 2021/22 vzroste spotřeba o 5 % na 23 litrů na obyvatele, a to souběžně s nižším vývozem a sníženým využitím vinifikované produkce pro jiné účely (destilace, ocet, pálenka). Odhaduje se, že produkce vína v EU v roce 2021/22 meziročně klesne o 3 % na 153 mil. hl (o 31,2 mil. hl). Zpráva dále uvádí, že při nákupu spotřebitelé stále více dbají na původ vína, až poté na chuť a značku. Hlavními vývozními trhy EU z hlediska hodnoty zůstávají USA, Velká Británie, Švýcarsko, Kanada a Čína, kde se podíl vín s CHOP blíží 80 %, následovaný víny s CHZO s podílem 13 %.

Francie: Ministr vyjádřil podporu zavlažování

Ministr zemědělství Marc Fesneau a státní tajemník pro ekologii Bérangère Couillard navštívili 16. července Charente, aby se na místě přesvědčili o dopadech sucha. Fesneau zdůraznil, že musíme hned přejít ke konkrétním řešením, a to tím, že podpoříme zemědělské zavlažování, v době když zemědělci potřebují vodu. Pokud jde o vinařské odvětví, Fesneau ujistil, že vláda vinaře podporuje, a naznačil, že tak bude činit i nadále.

Dopady čínské blokády na víno

Opatření proti viru Covid-19 (lockdown), která mají zastavit jeho šíření, přiškrtila hlavní centra spotřeby a obchodu v Číně, včetně například Šanghaje. To následně vedlo k poklesu čínského dovozu vína v prvních pěti měsících roku, avšak celkový pokles byl zmírněn růstem v květnu. Ten přišel po historicky nejnižší hodnotě dovozu vína do Číny v roce 2021.

Itálie: Zprávy o obchodu s vínem

Podle Observatory of the Unione Italiana Viniu zavřel italský vývoz vína první čtvrtletí roku 2022 pozitivně, neboť objem vzrostl o +1,1 % (653 mil. litrů) a hodnota na 2,3 mld. eur (+12,6 %, ovlivněno rostoucí inflací). Kromě toho bylo silnou hnací silou tohoto nárůstu šumivé víno s +15 %, zatímco tiché lahvové víno zaznamenalo -1 %.

Austrálie zavádí informační podporu vývozu vína

Ve snaze posílit export australského vína spolupracuje Austrade s Wine Australia na vytvoření komplexního digitálního znalostního centra, které má australským vinařům pomoci zvýšit prodej vína na mezinárodní úrovni. Cílem tohoto jednotného kontaktního místa je poskytnout výrobcům vína jasné a vyčerpávající odpovědi na nejzávažnější otázky týkající se exportu.

AREV S PODPOROU FARM EUROPE/12. 8. 2022/JS (KRÁCENO)

Evropská komise potvrdila, že všechny návrhy národních strategických plánů budou přijaty do konce letošního roku; prvních pět návrhů je podle komisaře pro zemědělství připraveno k finálnímu schválení Komisí

Komisař pro zemědělství a rozvoj venkova Janusz Wojciechowski se v uplynulém týdnu zúčastnil zasedání Rady ministrů zemědělství, během zasedání byla diskutována i otázka procesu schvalování návrhů národních strategických plánů SZP. Některé členské státy vyjádřily pochybnosti stran toho, zda je možné schvalovací proces do konce roku stihnout, zazněly i výzvy směrem k Evropské komisi k urychlení procesu. Komisař Wojciechowski uvedl, že pět členských států – Portugalsko, Polsko, Španělsko, Dánsko a Francie – už dopracovalo své návrhy do fáze, kdy bude moci dojít k finálnímu schválení návrhů ze strany Komise. Komisař rovněž ministry ubezpečil, že Evropská komise dělá vše, co je v jejích silách, aby byl schvalovací proces dokončen co nejrychleji; potvrdil, že Komise má v plánu všechny návrhy přijmout do konce letošního roku. Finální schvalovací proces Evropské komise trvá šest týdnů, první schválené návrhy by měly být dostupné na začátku září 2022.

WWW.FOODNET.CZ, AUTOR: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, 1. 8. 2022

Ministři zemědělství diskutovali o návrhu Komise pro udržitelné používání pesticidů, vyjádřili obavy týkající se redukčního cíle 50 % pro chemické pesticidy na evropské i národní úrovni

Ministři zemědělství během Rady ministrů dne 18/07/2022 diskutovali s komisařkou pro zdraví a bezpečnost potravin Stellou Kyriakidesovou o návrhu Komise týkajícího se revize směrnice pro udržitelné používání pesticidů. Ministři uvítali udržitelné používání přípravků na ochranu rostlin a vyjádřili obavy ohledně stanovení 50% snížení množství chemických pesticidů, a to jak na unijní, tak i na vnitrostátní úrovni. Připomněli, podle shrnutí na stránkách Rady, že dříve, než budou stanoveny povinné cíle v oblasti snižování množství chemických pesticidů, je zapotřebí, aby k těmto pesticidům existovaly schůdné udržitelné alternativy. Ministři dále vyzvali k tomu, že je nutné brát v úvahu geografické a podnební rozdíly a odlišné výchozí pozice v jednotlivých členských státech. Zdůraznili rovněž, že o udržitelnost by se nemělo usilovat na úkor potravinového zabezpečení nebo konkurenceschopnosti zemědělství EU, a to zejména v současném kontextu agrese Ruska vůči Ukrajině. Komisařka Kyriakidesová ale zdůraznila, že aby ▸

bylo možné zajistit dlouhodobé potravinové zabezpečení a udržitelnost, aby byla posílena ochrana životního prostředí, přírodních zdrojů, zdraví občanů i ekonomika, musí v oblasti používání pesticidů v zemědělství v EU dojít k zásadním změnám. Návrh na udržitelné používání pesticidů Kyriakidesová považuje za jeden z nejdůležitějších návrhů spadajících pod Farm to Fork, iniciativa podle ní přímo reaguje na očekávání evropských občanů v oblasti pesticidů. Komisařka uvedla, že se postupně zvyšuje nabídka biologických a nízkorizikových alternativ, dochází i ke zjednodušování některých pravidel s cílem usnadnit zemědělcům přechod. Nejpozitivněji na návrh Komise reagovalo Švédsko, většina ostatních států ale vyjádřila obavy zejména související s vysokou ambiciózností návrhu. Polsko a Španělsko označily návrh Komise za příliš komplikovaný, pravidla za příliš přísná, a cíle snížení za příliš drastické. Zástupci ze SK, HU, HR, LU, FI a MT uvedli, že návrh Komise povede k ohrožení potravinového zabezpečení v dobách, kdy ceny potravin rostou, a kdy je ohrožena zemědělsko-potravinářská produkce v Evropě. V Evropském parlamentu bude debata o stanovisku teprve zahájena, hlavní mandát pro zpracování stanoviska má Výbor EP pro životní prostředí (COMENVI). Zpravodajkou pro stanovisko EP k udržitelnému používání pesticidů byla jmenována rakouská europoslankyně za stranu Zelených Sarah Wienerová, o stínových zpravodajích zatím není definitivně rozhodnuto. Mohli by jimi být Alexander Bernhuber (AT, EPP), Maria Arenaová (BE, S&D), Anja Hazekampová (NL, GUE/NGL) a Jan Huitema (NL, Renew). Za frakci Identita a Demokracie zatím žádné jméno nepadlo, za ECR se spekuluje buď o Pietru Fiocchim (IT) nebo o Hermannu Tertschovi (ES).

WWW.FOODNET.CZ, AUTOR: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, 1. 8. 2022

Radikální snížení pesticidů podle Komise

Komise EU chce do roku 2030 snížit používání přípravků na ochranu rostlin v EU o 50 %. Jedním z opatření je zákaz používání v tzv. citlivých oblastech. Svazy bijí na poplach: to by mohlo znamenat konec mnoha zemědělských podniků nebo vinařství ve velké části Německa. Německý svaz vinařů (DWV) je tímto návrhem rovněž velmi znepokojen. Ve vysvětlení návrhu Evropské komise je to zmíněno jen okrajově: kromě veřejných zahrad, parků a cest, dětských hřišť, rekreačních nebo sportovních zařízení má být používání jakýchkoli přípravků na ochranu rostlin v zásadě zakázáno v „ekologicky citlivých oblastech“. Komise zahrnuje všechny typy chráněných oblastí mezi „ekologicky citlivé oblasti“: Přírodní rezervace, chráněné vodní oblasti, ptačí rezervace, chráněné oblasti Natura 2000 a všechny ostatní národní, regionální nebo místní chráněné oblasti, které členské státy oznámily do registru národních chráněných oblastí. Z dotazu na vinařské svazy vyplynulo, že přesné údaje o tom, kolik hektarů vinic bude postiženo, zatím většinou nejsou k dispozici. Spolkové ministerstvo zemědělství rovněž nebylo schopno na dotaz poskytnout žádné údaje.

V Porýní-Falci by podle současného stavu byla nejvíce postižena Mosela: Téměř celé údolí Mosely je chráněnou krajinnou oblastí. Pokud by se nařízení uskutečnilo a spadala by pod něj chráněná krajinná oblast „Moselská oblast od Schweichu po Koblenz“, znamenalo by to prakticky konec téměř veškerého moselského vinařství“. Svaz zemědělců a vinařů Porýní-Falc-jih má v současné době k dispozici rozlohu chráněných území a ptačích oblastí z předchozích průzkumů. Jedná se o zhruba 1 tis. ha v Porýní a přibližně 2,2 tis. ha ve Falci. Tyto údaje pocházejí ze srovnání provedeného Agrární komorou Porýní-Falce. Konkrétní čísla pocházejí z Rheingau: podle informací vinařského odboru v Eltville se 27 hektarů vinic v Rheingau nachází v přírodních rezervacích, 25 hektarů v oblastech Natura 2000 a 324 hektarů v oblastech ochrany vod. Zatím není zahrnuta chráněná krajinná oblast kolem Wiesbadenu a chráněné oblasti léčivých pramenů. V Bádensko-Württembersku je třetina plochy vinic v chráněných oblastech. Postiženo by bylo přibližně 9 100 hektarů, což by představovalo třetinu plochy vinic v zemi. Pokud by Evropská komise prosadila své záměry, vinařství v regionu Kaiserstuhl by tím značně utrpělo, protože tento region je z velké části ptačí rezervací.

I když nařízení nebude přijato v současné podobě, ukazuje směr, kterým se Evropská komise ubírá. Nezbývá než se obávat, že nakonec – po takzvaných „trialogových jednáních“ za zavřenými dveřmi - Evropská komise, Evropský parlament a Rada ministrů postaví evropské zemědělce a vinaře před hotovou věc. Předseda DWV Klaus Schneider zdůrazňuje, že nesmí dojít k žádnému rozhodnutí v kuloárech, bez účasti svazů a veřejné diskuse v Evropském parlamentu: „Předložený návrh je nepřijatelný! Plán Komise představuje přes veškeré pochopení pro cíle snižování emisí přípravků na ochranu rostlin konkrétní hrozbu pro německé vinařství a zemědělství jako celek. Budeme se snažit zachovat obdělávanou plochu a budoucnost našeho odvětví.“ Než bude v Bruselu přijato rozhodnutí, uplyne nějaký čas, který zájmové skupiny na národní a evropské úrovni - v Německu tento úkol plní Německý svaz vinařů (DWV) - využijí k tomu, aby všem politickým činitelům prezentovaly postoj zemědělců a naléhavost této otázky. V zájmu svých členů již DWV jednal s evropskými a národními poslanci a navázal přímý kontakt s Evropskou komisí. O nyní předloženém návrhu by se však mělo jednat také s regionálními politiky, poslanci Evropského parlamentu a Spolkového sněmu, aby se zasadili o jeho změny. Na všech úrovních již probíhají intenzivní diskuse.

DDW/17. 8. 2022/JS

Spotřeba přípravků na ochranu rostlin v Německu

V posledních desetiletích se pohybuje roční spotřeba přípravků na ochranu rostlin kolem 30 tisíc tun. Vládní koalice má ve svém prohlášení „omezení na nezbytnou míru“, což neříká nic konkrétního. Naopak Evropská komise počítá s redukcí do roku 2030 o 50 %. Spolková vláda sází na integrovanou ochranu rostlin a chce ji dále rozvíjet, včetně výzkumu. Současně chce podpořit ekologické zemědělství a do roku 2030 předpokládá s dosažením 30 % plochy zemědělské půdy zařazené v ekologickém zemědělství, čímž se výrazně sníží množství přípravků na ochranu rostlin. Ale s úplným zákazem jejich používání spolková vláda nepočítá. Spotřeba přípravků na ochranu rostlin v Německu v posledních letech – 2018: 29 624 t, 2019: 27 496 t, 2020: 27 841 t (zdroj: Spolková vláda).

DDW/9-2022/JS

Co umí fungicidy proti botrytidě?

Vědci z experimentálního centra v Laimburgu v Jižním Tyrolsku zkoumali účinnost a limity přípravků proti plísni révy. Nejlépe si vedly chemicko-syntetické látky a hydrogenuhličitany. Organické látky naopak vykazovaly výrazně slabší účinnost. Naopak zásadní je prevence infekce, například prostřednictvím volné struktury hroznů a zamezení poranění bobulí.

Výzkumný tým provedl v letech 2018 až 2021 pokusy s odrůdou Sauvignon blanc v Jižním Tyrolsku. Zkoumali chemické syntetické přípravky, které se aplikují pouze jednou za sezónu (před uzavřením hroznů nebo na začátku zrání), a ekologické přípravky, které se aplikují třikrát až pětkrát za sezónu (v některých případech také v době květu). Výzkumníci rozdělili povolené prostředky v ekologickém vinohradnictví do čtyř kategorií: Mikrobiální antagonisté, aktivátory obrany, hydrogenuhličitany a terpeny.

V případě chemicky syntetizovaných látek a hydrogenuhličitanů dosáhli výzkumníci účinnosti 65 až 90 %. Složení hydrogenuhličitanů však napadá voskovou vrstvu bobulí, a proto může pozdní použití vést ke změně barvy nebo vysušení bobulí. Použití živých mikroorganismů vyžadovalo mnoho znalostí ohledně načasování postřiku, povětrnostních podmínek, vzdálenosti od jiných přípravků na ochranu rostlin atd. Účinnost postřiku se v pokusech lišila. V pokusech se účinnost těchto látek značně lišila v závislosti na podmínkách. Pohybovala se od nuly do téměř 50 %, podobně jako při použití neformulovaných hydrogenuhličitanů proti Botrytis cinerea. Dřívější studie doporučovaly použití syntetické chemické látky v kombinaci s antagonistickým přípravkem – to zde nebylo zkoumáno. Testovaný terpenový produkt také vykazoval podobné rozdíly v účinnosti od nuly do 56 %. Dodatečná aplikace přípravku v době kvetení však zvýšila účinnost v průměru o 20 %. Testované aktivační přípravky, které mají posílit obranyschopnost révy, dosáhly ve zkoušce nulové až 33% účinnosti. I zde bude mít pravděpodobně velký význam termín aplikace.

DER WINZER/4. 8. 2022/JS

Očkování proti komplexu chorob ESCA?

Esca ohrožuje pěstování révy v Evropě a vinařům způsobuje každoročně milionové škody. „Tato choroba je v jižní Evropě známa již od středověku, ale v minulosti nehrála významnější roli“, říká Dr. Alexandra Wolfová z Botanického ústavu Technologického institutu v Karlsruhe (KIT), která koordinuje projekt Dialog ProTec. „V důsledku klimatických změn se však houba nyní setkává s mnoha oslabenými rostlinami, které trpí klimatickým stresem.“Vědci z KIT vyvinuli v rámci projektu Dialog ProTec alternativy pesticidů šetrné k životnímu prostředí. Jedná se o oklamání chemické komunikace patogenů s rostlinami. „V přírodě spolu organismy komunikují prostřednictvím chemických signálů. Podařilo se nám objasnit některé signály mezi hostitelem a patogenem a manipulovat s nimi,“ říká Wolfová. Tento biologický trik je cílený, účinný a jeho ekologická stopa je minimální. Celkově lze fungování inovativní technologie považovat za očkování rostlin, uvádí se v tiskové zprávě. Nová technologie Dialog ProTec je v současné době na cestě do praxe a brzy bude testována v terénu. Kromě alternativy fungicidů vyvinul projektový tým také nové přístupy k podpoře růstu rostlin nebo k boji proti plevelům. Zde by signální látky mohly v budoucnu nahradit toxické herbicidy.

DER WINZER/20. 7. 2022/JS

Aktuální stav v oblasti označování nutriční hodnoty vína

Výchozím bodem je dohoda, které bylo dosaženo během jednání o příští společné zemědělské politice (SZP) v nařízení EU č. 2117/2021 o jednotné společné organizaci trhů (SOT), které upravuje zemědělské trhy včetně trhu s vínem a které vstoupí v platnost 1. ledna 2023. Po dlouhé práci v Evropském parlamentu bylo v tomto nařízení dosaženo konkrétní dohody týkající se výhradně vína.

V tomto nařízení se uvádí, že výživové údaje na obalu nebo na etiketě připojené k obalu mohou být omezeny na energetickou hodnotu, která může být vyjádřena symbolem „E“ pro „energetickou hodnotu“; úplné výživové údaje jsou uvedeny v elektronické podobě, jak je uvedeno na obalu nebo na štítku připojeném k obalu. Toto výživové prohlášení se neuvádí společně s jinými informacemi určenými k prodeji nebo uvádění na trh a neshromažďují se ani nesledují žádné údaje o uživateli. Seznam složek může být uveden v elektronické podobě, jak je uvedeno na obalu nebo na štítku připojeném k obalu. Stávající zásoby vína by mělo být umožněno uvádět na trh i po datech uplatnění nových požadavků na označování, a to až do vyčerpání těchto zásob.

Jak si lze všimnout, text stanoví obecné zásady a údaje a není dostatečně jasný, pokud jde o podrobnosti provádění označování. Hovoří například o „elektronické podobě“, aniž by konkrétně zmiňoval QR kód, který měli spoluzákonodárci na mysli, neuvádí velikost QR kódu ani další související technické podrobnosti.

Z právního hlediska je to Generální ředitelství Evropské komise pro zdraví (DG SANTE), které je odpovědné za označování všech potravin, kdo by měl vypracovat podrobnosti QR kódu pro víno. Zatímco však GŘ AGRI již začalo připravovat svůj text o složkách - návrhy již kolují -, GŘ SANTE zatím nic neudělalo, a to nikoliv z prodlení nebo lenosti, ale záměrně. Důvodem je skutečnost, že DG SANTE a komisařka pro zdraví Kyriakidesová jsou velmi proti dohodě dosažené v případě vína a chtějí zahrnout víno do horizontálního nařízení o označování všech potravin (nařízení č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům) bez zvláštní výjimky, a tedy umístit výživová tvrzení a seznam složek na papírovou etiketu, a nikoli na dematerializovaný formát. Komisařka Kyriakidesová se velmi angažuje v boji proti rakovině, a protože alkohol považuje za hlavní rizikový faktor, nechce pro alkoholické nápoje žádné výjimky ani zvláštní status. To se jasně odráží v plánu EU pro boj proti rakovině.

Z technického hlediska může jít touto cestou, přestože v Úředním věstníku již bylo zveřejněno nařízení (SZP), které brzy vstoupí v platnost (1. ledna 2023). Veškeré právní předpisy týkající se označování totiž budou brzy přezkoumány a Komisi - která má monopol na legislativní iniciativu - nic nebrání v tom, aby prostřednictvím tohoto legislativního nástroje předložila nový návrh v této věci. Očekává se totiž, že Komise tento balíček návrhů týkajících se informací o potravinách zveřejní na jaře 2023. Poté budou návrhy projednány a přijaty Evropským parlamentem a členskými státy, což povede ke konečnému znění právních předpisů nejdříve koncem roku 2025 nebo začátkem roku 2026. Je jasné, že Komise chce do tohoto legislativního balíčku zahrnout také ▸

revizi označování vína, která bude zahrnovat zdravotní varování a přechod na papírové označování.

To však znamená, že v nadcházejících letech budeme čelit legislativní nejistotě a potřebě vyvíjet vliv a tlak, zejména na Evropský parlament a členské státy, aby dohoda dosažená v rámci SZP zůstala nezměněna a poskytla podnikatelům v tomto odvětví legislativní jistotu. Vzhledem k tomuto rámci budou muset výrobci vína v každém případě dodržovat pravidla reformované SZP a od 8. prosince 2023 budou muset na svých etiketách uvádět kalorie a QR kód odkazující na výživová tvrzení a seznam složek při respektování údajů stanovených v nařízení o jednotné společné organizaci trhů bez dalších podrobností.

AREV S PODPOROU FARM EUROPE/ 26. 7. 2022/JS (KRÁCENO)

Země, které utvořily „Vědecký výbor Nutri-Score“, podpořily realizaci změn v algoritmu Nutri-Score s cílem lépe ho provázat s výživovými doporučeními

V loňském roce se sedm evropských zemí – Belgie, Francie, Německo, Lucembursko, Nizozemí, Španělsko a Švýcarsko – rozhodlo podpořit zavedení systému označování výživových hodnot potravin Nutri-Score. V tomto kontextu tyto země vytvořily takzvaný „Vědecký výbor Nutri-Score“ (Scientific Committee of the Nutri-Score), který si dal za cíl vyhodnotit a aktualizovat algoritmus, podle kterého je Nutri-Score udělováno. Podle nejnovější zprávy Vědeckého výboru pro Nutri-Score současný algoritmus funguje „dobře“, Výbor ale přesto navrhl změny, které by měly Nutri-Score lépe provázat s výživovými doporučeními. Implementací navrhovaných změn by mělo dojít ke zlepšení schopnosti Nutri-Score klasifikovat výživovou hodnotu potravin v rámci kategorií potravin, a to tak, aby klasifikace vycházela z nutričních doporučení přijatých evropskými zeměmi. Díky úpravám by mohlo dojít k lepšímu rozlišení mezi potravinami na základě obsahu cukru nebo soli, či mezi potravinami celozrnnými a rafinovanými. Výbor rovněž navrhl změnu kategorie pro ořechy a semena, které aktuálně patří do kategorie „Ovoce, zelenina, luštěniny“. Nově by podle Výboru měly být ořechy a semena zařazeny do kategorie (s pozměněným názvem) „Tuky, oleje, ořechy a semena“. Zavedena by také měla být lepší klasifikace pro oleje s nižším obsahem nasycených tuků (olivový, řepkový, ořechový), lépe by mělo být rozlišováno i mezi slazenými a neslazenými mléčnými výrobky, mezi různými druhy sýrů a mezi tučnými rybami. Cílem je pomoci spotřebitelům identifikovat tyto potraviny jako „zdravé“. Algoritmus klasifikace Nutri-Score bude nyní aktualizován podle doporučení Výboru. Na konci letošního roku, ale pravděpodobněji v prvním čtvrtletí roku 2023, Evropská komise předloží svůj legislativní návrh na zavedení celoevropského harmonizovaného systému značení výživových hodnot potravin na přední straně obalu, Nutri-Score zatím nevyloučila ani nepotvrdila, uváděla ale, že s dosavadním algoritmem klasifikace není spokojena.

ZDROJ: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, WWW.FOODNET.CZ, 17. 8. 2022

Velkou část Evropy sužuje sucho a vysoké teploty; klesá výroba vodní energie i produkce potravin

Podle červencové zprávy Společného výzkumného střediska Evropské komise (JRC) zveřejněné dne 18/07/2022 je až 46 % území EU v současné době vystaveno vážnému a dlouhotrvajícímu suchu a 11 % zemí EU zůstává ve stavu vyšší pohotovosti. Tato bezprecedentní vlna veder může negovat zisky v produkci potravin, které by měly pomoci vyplnit mezeru po nedostatečném zásobování kvůli válce na Ukrajině. Sucho již omezilo výrobu vodní energie a zasáhlo produkci potravin. Španělský ministr zemědělství Luis Planas uvedl, že kvůli současným výjimečným klimatickým podmínkám produkce obilovin klesla na 17 až 18 milionů tun z předpokládaných 20 miliónů tun. Podle odhadů Evropské komise letošní celkový výnos obilnin, včetně pšenice, ječmene a kukuřice, bude kvůli suchému počasí o 2,5 % nižší než loni. Evropa by však i tak měla mít v nadcházející sezóně přebytek přibližně 40 milionů tun obilovin na vývoz.

WWW.FOODNET.CZ, AUTOR: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, 1. 8. 2022

Extrémně časná sklizeň hroznů v jižní Evropě již na konci července

Ve Španělsku a Itálii byly první hrozny sklizeny již koncem července. Dlouhé vlny veder vedly na Mallorce k nejranější sklizni hroznů v historii ostrova. Sklizeň hroznů na Mallorce obvykle začíná druhý týden v srpnu, ale letos některé vinařské podniky začaly sklízet hrozny již na konci července. Podle sdružení vinařů „Vi de la Terra de Mallorca“ se jedná o nejranější sklizeň hroznů v historii ostrova. Hlavním důvodem je změna klimatu a s ní spojené vysoké teploty. Místní vinaři tvrdí, že hrozny byly příliš vystaveny slunečním paprskům, a hrozilo tak nebezpečí, že réva uschne. Bylo proto naléhavě nutné zajistit brzkou sklizeň.

Sklizeň již začala také na italském ostrově Sicílie. První hrozny odrůd Moscato a Pinot grigio byly sklizeny 28. července v oblasti Menfi a na konci července začala sklizeň také v oblasti Gibellina v Trapani. Vinaři v celé Itálii stále doufají v dešťové srážky, protože sklizeň v roce 2022 bude obtížná a pravděpodobně ne příliš bohatá kvůli suchu a vysokým teplotám přes 40 stupňů v mnoha oblastech. Největší sdružení Coldiretti, které zastupuje a podporuje italské zemědělství, uvádí, že extrémní klimatické podmínky sníží produkci na národní úrovni o 10 % na přibližně 45,5 milionu hektolitrů.

DER WINZER/1.8.2022/JS

Itálie: 103 extrémní výkyvy počasí za tři dny

Krupobití, množství vody, přívalové deště a tornáda způsobily v posledním červencovém týdnu ničivé škody v italském zemědělství. Poslední vlna bouří zasáhla především vinice v Lombardii, Piemontu, Emilii-Romagně, Marche a Abruzzu. Podle výpočtu sdružení zemědělců Coldiretti na základě údajů z Evropské databáze nepříznivého počasí se v zemi během tří dnů vyskytly 103 extrémní výkyvy počasí. Oltrepò Pavese v Lombardii a provincii Cuneo v jižním Piemontu zasáhlo krupobití s ledovými koulemi o velikosti tenisových míčků. V Oltrepò navíc sesuvy bahna pronikly do některých zemědělských podniků a zaplavily sklepy a sklady vína. Podle prvních výpočtů monzunové deště a krupobití zdecimovaly úrodu v několika obcích až o 80 %.

Silný vítr v kombinaci s krupobitím poničil vinice v provincii Pordenone a v obcích Roveredo in Piano, San Quirino, Fontanafredda a Vivaro. V oblas- ▸

ti Emilia Romagna, v oblasti Piacenza v údolí Alta Val Tidone, hrozí ztráta výnosu až 60 %. Vinařský region Piemont, hlavní oblast pěstování odrůdy Dolcetto, je postižen nejvíce. V některých obcích lze ještě sklidit maximálně 10-30 % hroznů. Krupobití zničilo vinice také v regionu Marche, zejména v provinciích Macerata, Fermo a Ascoli, ale také v jižněji položeném regionu Abruzzo mezi Chieti a Pescarou. Odhady ztrát na úrodě pro střední Itálii zatím nejsou k dispozici. Extrémní počasí způsobilo jen další škody, ale nedostatek vody se tím nevyřešil.

Zatímco výše zmíněné regiony se potýkají se škodami způsobenými krupobitím a přívalovými dešti, Toskánsko ohrožují lesní požáry. Ve Scansanu v Maremmě (DOC Morellino di Scansano) se mezitím podařilo dostat požáry pod kontrolu. Podle tiskového oddělení provinční vlády však dnes 1. srpna vypukl požár v obci Meleto v Greve in Chianti Classico, v hustě zalesněné oblasti s četnými vinicemi a olivovými háji. Plameny se rychle rozšířily z olivového háje do borového lesa. V současné době je na cestě 10 hasičských týmů a dva vrtulníky, aby plameny zkrotily. Zvažuje se také nasazení hasicích letadel, protože povětrnostní podmínky by mohly urychlit další šíření požáru.

WEINWIRTSCHAFT/1. 8. 2022/JS

Moët & Chandon je nejcennější značkou vína na světě

Moët & Chandon je nejcennější značkou vína a šumivého vína na světě. Brand Finance, portál pro hodnocení a poradenství značek (firem) se sídlem v Londýně, zveřejnil přehled nejhodnotnějších značek v odvětví vína a šampaňského v roce 2022. Stejně jako v předchozím roce se na prvním místě umístila značka šampaňského Moët & Chandon s hodnotou 1,4 miliardy amerických dolarů, což odpovídá nárůstu o přibližně 15 % oproti předchozímu roku. Silný růst je způsoben investicemi do rozšíření distribuční sítě a postupného rozšiřování sortimentu výrobků, jakož i ukončením většiny pandemických opatření v mnoha zemích.

Na druhém a třetím místě se umístily značky „Veuve Clicquot“ s hodnotou 1 miliardy dolarů a „Chandon“ (USA) s hodnotou 0,9 miliardy dolarů, čímž předstihly loňskou druhou v pořadí, čínskou značku „Changyu“ (přibližně 0,9 miliardy dolarů). „Dom Pérignon“ uzavírá první pětku, před australskou značkou vína „Lindemans“ od Treasury Wine Estates, která následuje na 6. místě, což je podle Brand Finance značka s největším růstem v roce 2022.

WEINWIRTSCHAFT/28. 7. 2022/JS

Jaké jsou důvody u spotřebitelů proti nealkoholickému vínu

Kvalita produktu není největší překážkou, která by milovníky vína vedla k přechodu na odalkoholizovaná vína nebo vína se sníženým obsahem alkoholu. Vyplývá to z průzkumu společnosti Wine Intelligence. Nejčastěji uváděným důvodem, proč si lidé nekupují víno se sníženým obsahem alkoholu, byl skutečně odpor k jeho chuti - tento důvod uvedlo 27 procent respondentů - následovaný prostým tvrzením, že se nejedná o pravé víno (25 procent), a skutečností, že jejich oblíbené víno není k dispozici ve verzi se sníženým obsahem alkoholu (23 procent). Na čtvrtém místě se však umístil argument, že kvalita je nižší než u běžných vín, který uvedlo 21 % respondentů. Stejný počet respondentů uvedl, že dotyčné výrobky neobsahují dostatek alkoholu, aby „pocítili účinek“.

U zcela odalkoholizovaných vín je situace jen mírně odlišná. Třetina respondentů uvedla, že se nejedná o pravé víno, a 30 % respondentů vyjádřilo výhrady k chuti. Celých 29 procent použilo argument, že výrobek neobsahuje alkohol. Čtvrté místo patří opět údajně nižší kvalitě ve srovnání s běžným vínem (21 %).

Nicméně: pouze 5 % respondentů uvedlo, že by se stydělo, kdyby je někdo viděl na veřejnosti pít odalkoholizované víno, 6 % respondentů uvedlo totéž o víně se sníženým obsahem alkoholu. Průzkumu se zúčastnilo více než 16 000 konzumentů vína z 16 zemí, včetně středoevropských zemí, jako je Německo a Dánsko, ale také Austrálie, Kanady, USA, Brazílie, Japonska a Singapuru.

WEINWIRTSCHAFT/10. 8. 2022/JS

Varování před alkoholem v Irsku

Irské ministerstvo zdravotnictví oznámilo Evropské komisi návrh zákona o dalekosáhlých varováních na alkoholických nápojích. Irský návrh upravuje podrobnosti k povinnostem, které si Irsko uložilo již v roce 2019 zákonem o veřejném zdraví v oblasti alkoholu. Návrh zejména požaduje, aby všechny alkoholické nápoje prodávané v Irsku byly opatřeny dvěma klíčovými zdravotními varováními. Navrhované znění obou zdravotních varování je následující: „Pití alkoholu způsobuje onemocnění jater“ a „Existuje přímá souvislost mezi alkoholem a smrtelnými nádorovými onemocněními“.

Podle německého svazu vinařů (DWV) je třeba tento návrh ve shodě se všemi evropskými zastřešujícími organizacemi hodnotit mimořádně kriticky. Na jedné straně jsou předpisy o množstevním označování nekonzistentní a neslučitelné s platnými předpisy EU. Na druhou stranu DWV považuje požadavky, které irský návrh nařízení klade na dovážené výrobky, za překážku obchodu na vnitřním trhu EU, neboť nutí výrobce a dovozce přizpůsobit dané výrobky předpisům platným pouze v Irsku.

DDW/18. 8. 2022/JS

Označení „nealkoholické“ v Německu

Označení „nealkoholické víno“ a „víno se sníženým obsahem alkoholu“ se v Německu mohou dále používat během přechodného období. Ministerstvo zemědělství se vyjádřilo v tom smyslu, nový předpis EU se bude v Německu vymáhat až na víno ze sklizně 2022, tedy od prosince tohoto roku. Podle nařízení EU 2021/2017, které platí od prosince 2021, musí být výše uvedené pojmy nahrazeny na etiketách označením „odalkoholizované víno“ a „částečně odalkoholizované víno“.

DDW/8-2022/JS

Srpnové zrání hroznů v Rakousku

HBLA a BA Klosterneuburg již léta provádí každý týden na více stanovištích měření cukernatosti, obsahu veškerých kyselin, obsahu kyseliny jablečné a vinné, hodnoty pH a obsahu dusíku dostupného pro kvasinky, vše u různých odrůd révy vinné. Tyto údaje slouží jako zdroj informací pro stanovení optimální doby sklizně. Nyní jsou k dispozici první údaje o průběhu zrání hroznů od 32. kalendářního týdne. V současné době jsou ▸

průměrné parametry zrání srovnatelné s rokem 2017. V porovnání s předchozími roky 2018 až 2021 je průměrná cukernatost mírně vyšší, obsah kyselin je již velmi nízký. U rané bílé odrůdy Bouvierův hrozen bylo naměřeno v Andau v Burgenlandu již 14,1° KMW (přibližně 15° NM). První zprávy o zahájení sklizně v Burgelandu byly hlášeny již 10. srpna. Sklizeň tak začíná stejně brzy jako v nejteplejších minulých letech - asi o tři týdny dříve než před deseti lety.

DER WINZER/11. 8. 2022/JS

V dolnorakouském „Landesweinpremierung" byly přidány dvě nové kategorie vín

V letošní 35. nejvyšší soutěži dolnorakouských vín byl rozšířen počet kategorií na 21, konkrétně o vína PIWI a o oranžová vína. Vítězem kategorie PIWI vín se stal Donauveltliner 2021, Weinhof Gill, Nussdorf.

DER WINZER/7-2022/JS

Aktuální náklady na mladé vinice v Německu

Od začátku pandemie koronaviru a po zahájení okupace Ukrajiny Ruskem se značně zvedly některé náklady. Například před výsadbou nové vinice je nutné vyklučit starou a zde náklady nyní dosahují v průměru 3 500 €/ha. Následující údaje pochází z modelové vinice o velikosti 1 ha, sponu 2 m × 1,1 m, mezi sloupky jsou 4 keře, průměrné pracovní náklady 20 €/h, práce traktoru v průměru 40 €/h, ceny materiálů pochází z jara 2022 včetně DPH. První rok mimo výsadby zahrnuje i péči o vinici, druhý rok je včetně výsevu ozelenění, investovaný kapitál je počítán s 3 % ročního úročení.

Obnovení vinice během prvních dvou let přijde na 55 600 €/ha, z toho 6 % připadá na vyklučení staré, 4 % na předvýsadbovou přípravu pozemku, 19 % na výsadbu, 48 % na instalaci opěrné konstrukce, 18 % na péči o mladou vinici a 5 % na úroky z investovaného kapitálu. Sazenice tvoří 15 % nákladů, ostatní materiálové náklady 41 %, pracovní náklady 18 %, použití traktoru 9 %, stroje a nářadí 1 % a práce formou služeb 10 %. Na obnovu vinice je ve Falci zapotřebí asi 500 h/ha (rozpětí +/- 20 %).

DDW 10-2022/J. OBERHOFER A O. KURZ/JS

Ekologická láhev snižuje uhlíkovou stopu vinařství

Láhev na víno vyrobená výhradně z australského 100% recyklovaného PET má za cíl změnit uhlíkovou stopu vinařství tím, že se zaměří na ekologicky nejpalčivější bod tohoto odvětví - skleněnou láhev. Výrobci obalů z udržitelných zdrojů Packamama a Taylors Wines spolupracují na uvedení ekologických lahví na australský trh, do kterých budou balena vína od společností Banrock Station a Taylors'. Ekologická láhev má klasickou siluetu jako tradiční láhev „Bordeaux", ale po otočení o 90° se objeví štíhlejší a plošší profil, který umožňuje, aby se do standardní krabice na víno vešlo dvakrát více lahví - což zefektivňuje jejich přepravu. Použití recyklovaného PET také šetří hmotnost a díky tomu, že jsou lahve o 83 % lehčí, snižují se emise při přepravě i energie při výrobě a recyklaci, což dále snižuje emise skleníkových plynů. Lahve mají potenciál výrazně snížit zátěž silniční dopravy a emise u vína v Austrálii.

Pokud by společnosti Accolade Wines a Taylors Wines zcela přešly na ekologické láhve, snížilo by se potřebné množství ujetých kilometrů při dopravě vína přibližně o 250 000 km ročně. Tvar ekologické láhve je sice odklonem od tradiční kulaté láhve na víno, ale podle výkonného ředitele a zakladatele společnosti Packamama Santiaga Navarra nastal čas, aby se australští vinaři s úctou postavili několika staletím tradice. „Austrálie je celosvětově uznávána jako lídr v oblasti balení vína díky průlomovým inovacím, jako jsou například obaly typu bag-in-box a šroubovací uzávěry na lahve s vínem, a my jsme velmi motivováni k tomu, abychom uvedli naši láhev šetrnou ke klimatu na trh společně s Accolade Wines a Taylors Wines," řekl Navarro. Australští konzumenti vína jsou velmi otevření inovacím, pokud přinášejí skutečné výhody, jako je tato udržitelná ekologická láhev.

WINETITLES.COM.AU/21. 6. 2022/JS

Cognac chce zakázat používání podzemní vody k zavlažování vinic

Když se tento měsíc přes francouzské vinice přehnala intenzivní vedra, stálý výbor úřadu pro uvádění koňaku na trh (BNIC) jednomyslně odhlasoval možnost využívání vody za velmi přísně vymezených podmínek. Rozhodnutí, přijaté ve středu 13. července po měsících konzultací mezi odborníky a vinaři, potvrzuje potřebu zavlažování vinic v oblasti Cognac v budoucnu, avšak bez odebrání jediného litru z podzemních vod. Přestože nedostatek vody snižuje výnosy révy, udržitelným řešením pro vinařství v oblasti Cognac není konkurovat ostatním uživatelům - zejména těm, kteří jsou na rozdíl od révy vinné pro místní obyvatelstvo životně důležití -, ale spíše rozvíjet alternativní zdroje a zvyšovat soběstačnost brandy z Charente. „Naším cílem není vytvářet napětí, ale myslet dopředu a navrhovat chytré strategie pro hospodaření se zdroji," vysvětluje Anthony Brun, předseda organizace vinařů UGVC, která se zabývá apelací Cognac. Odvětví může také zvážit „jímání dešťové vody z našich střech, čištění odpadních vod, používání odolných rév a nové techniky obhospodařování vinic. Mnohá řešení se již používají v zemích, jako je Izrael a Španělsko," dodává Christophe Véral, předseda BNIC. Výroba koňaku směřuje k dlouhodobé udržitelnosti.

VITISPHERE/26. 7. 2022/JS

V Bordeaux bylo povoleno zavlažování vinic

Vysoké teploty a nedostatek deště v červenci vedly k mimořádným opatřením v regionu Bordeaux. Aby zmírnily následky nejsuššího července za posledních 50 let, zrušily tři vinařské oblasti zákaz zavlažování vinic. Zavlažování v Pessac-Léognan, Pomerol a Saint-Émilion je povoleno od července. V apelacích oblasti Bordeaux je zavlažování vinic obvykle zakázáno, ale v poslední době došlo ke změnám vinařského zákona. V případě dlouhodobého sucha, a pokud narušuje dobrý fyziologický vývoj révy a zrání hroznů, je zavlažování povoleno. Vinaři v regionu však doufají v déšť, protože vinice jsou špatně vybaveny pro zavlažování. Nemohou využívat regionální vodovodní síť a musí se spoléhat například na studny. Národní meteorologická služba Météo France uvádí, že červenec 2022 byl ve Francii nejsušší od roku 1959.

DER WINZER/18. 8. 2022/JS

Vinaři z Côtes-du-Rhône v podmínkách extrémních klimatických změn

„Bez zavlažování zmizí réva z Côtes du Rhône během 3 až 5 let. Zavlažovací projekty jsou nezbytné: jinak je to smrt vinic. Pokud budeme muset strávit pět let jako tento ročník, réva nevydrží," říká Pierre Gérus, předseda Association Syndicale Autorisée (ASA) d'Irrigation du Terroir des Trois Châteaux. Po letech úvah se dokončuje projekt zavlažovací sítě o délce 17 km trubní sítě a 29 navazujících zemědělských terminálů, který umožní zavlažovat 400 hektarů vinic přibližně padesáti vlastníků (s limitem 800 metrů krychlových na hektar). Tyto práce na připojení k Rhoně, financované z evropských fondů, regionu a departementu, umožní vinařům připojit se od příštího roku k zavlažovací síti (náklady na kapkovou závlahu činí 2 500 až 3 000 €/ha, přičemž 800 € je podpora od France Agri Mer). Díky této zavlažovací síti může společnost ASA IT3C posílit udržitelnost vinic a stabilizaci produkce: zavlažování není o zvyšování výnosu, ale o umožnění přežití vinice. Výnosy ze zavlažovaných vinic zůstávají pod maximální hranicí pro CHOP Côtes-du-Rhône a Côtes-du-Rhône Villages.

Dalším účinkem zavlažování je vyšší odolnost vůči vysokým teplotám. Zatímco na vzduchu byla naměřena teplota 39,2 °C, listy vystavené slunci se u zavlažované révy ochladily na 34 °C, ale u nezavlažované révy vystoupaly na 44 °C. Podobně se teplota listů ve stínu pohybovala kolem 31 °C u zavlažovaného způsobu pěstování a 35 °C u nezavlažovaného způsobu pěstování. Přitom použité množství je nízké: při třech dávkách 36 litrů na révu během vegetace by to představovalo 45 mm vody, daleko od limitu 80 mm stanoveného pro odběr. Aby však bylo možné využívat doplňkové zavlažování po celou vegetaci révy vinné, musí se vyvíjet předpisy. „Zemědělské předpisy v zásadě zakazuje zavlažování, ale díky systematickým každoročním výjimkám přestává toto ustanovení platit," uvádí Pierre Gérus, který rovněž upozorňuje, že povolení k zavlažování ze strany Národního institutu pro původ a kvalitu (INAO) až po ukončení vrcholu růstu na kontrolních vinicích je příliš pozdě, škoda již vzniká. Problémem je také termín 15. srpna. „Neměli bychom se řídit předpisy, ale potřebami révy vinné," zdůrazňuje předseda ASA.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/4. 8. 2022/JS

Konec kapslí na sektech?

Svaz německých vinařských podniků nedávno oznámil, že Evropská komise zvažuje zrušení povinnosti používat kapsle na sekty. Tím dochází ke zvratu v právním sporu o fóliovou záklopku. Spor spočívá v tom, že kapsle není z ekologických důvodů nezbytná, ale na druhou stranu je součástí tradičního obalu sektů. Komise v nařízení 2019/33 stanoví, že u šumivých vín „musí být hrdlo láhve zcela nebo částečně zakryto fólií". Podle svazu chce Komise tuto povinnost zrušit, argumentace je založena také na ekologických důvodech. Zátky na šumivé víno a jejich zajištění, tj. agrafy, zůstávají povinné. Tento systém uzávěru je vyhrazen výhradně pro šumivá vína, a díky výjimce v Německu také pro ovocná šumivá vína.

WEINWIRTSCHAFT/28.7. 2022/JS

Zásoby šampaňského se zvýší

Aby bylo možné uspokojit zvýšenou poptávku na trhu, zvyšuje Champagne pro sklizeň v roce 2022 maximální hektarový výnos hroznů, které lze uvést na trh. Comité-Champagne (CIVC) stanovil 12 t/ha, čímž je povolený výnos o 2 t/ha vyšší než v loňském roce a zároveň nejvyšší od roku 2007. Výkonný výbor CIVC dále představil nový nástroj pro regulaci produkce vína, který vstoupí v platnost od ročníku 2022. Princip spočívá v tom, že se vinařům poskytne „kredit za opožděný prodej rezervních zásob", pokud sklizené hrozny daného ročníku plus existující rezerva z předchozích let nedosáhne maximálního výnosu stanoveného CIVC. Jinými slovy, vinař může schodek připsat na svůj minusový účet u CIVC, který mu tímto způsobem poskytne kredit na příští výnos hroznů. Pokud má v následujícím roce vyšší výnos, odečítá se z něj odepsaná částka. Dosud to nebylo možné. Cílem je také zajistit rovnováhu nabídky a poptávky. V oblasti Champagne schvaluje rozdělení rezerv CIVC, např. v případě neúrody, jako tomu bylo v roce 2021.

Výkonný výbor dále potvrdil navýšení finančních prostředků CIVC o několik milionů eur. Finanční prostředky budou určeny na výzkum a vývoj v obou experimentálních stanicích oblasti Champagne s cílem podpořit odvětví v boji s klimatickými výzvami. V první polovině roku 2022 se z Champagne prodalo 130 milionů lahví. Ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku se jedná o nárůst o 13,8 %. Vývoz se zvýšil o 16,8 % na 79,6 mil. lahví. Vzhledem k tomu, že trh opět narůstá, očekává se v roce 2022 realistická prognóza prodeje 352 mil. lahví. První odhady sklizně v této apelaci budou oznámeny koncem srpna, protože se očekává brzká sklizeň. Zatím se zdá, že s méně než 9 procenty ztrát způsobených jarním mrazem a krupobitím, bude sklizeň dobrá a její průměrný agronomický potenciál bude kolem 14,5 t/ha.

WEINWIRTSCHAFT/21. 7. 2022/JS

Recese snižuje prodej vína ve francouzských supermarketech

Pokles prodeje vína v supermarketech, který se týká všech kategorií vína, zasáhl nejvíce nejdražší vína – vína s CHOP (AOC) a biovína, což značí ztrátu kupní síly francouzského obyvatelstva. Obecně se říkalo, že se ve Francii spotřebovává méně vína, ale za to kvalitnějšího. V první polovině roku 2022 se zdá, že Francouzi spotřebovávají už jen méně. Od ledna do června letošního roku nejsou čísla v supermarketech vůbec dobrá. Podle nejnovějších statistik panelu společnosti Nielsen klesl prodej tichých vín v porovnání s prvním pololetím roku 2021 o 7 % v objemu a o 5,6 % v hodnotě. Pokles se týká zejména červených vín (-10,3 % v objemu a -9,2 % v hodnotě), ale také vín bílých.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/25. 7. 2022/JS

Možné snížení produkčního potenciálu v Bordeaux

Zástupci vinařů z Bordeaux a poslanci parlamentu se 3. 8. sešli s ministrem zemědělství, aby projednali své naléhavé potřeby snížit produkční potenciál vína v regionu. Mimo jiné požadují podporu na klučení vinic, která má vyrovnat nerovnováhu mezi nabídkou a poptávkou po červených vínech. Téma, které bylo zahájeno koncem května v Bordeaux, se od té doby stalo celonárodním. Vinařské odvětví se sjednotilo na obecné myšlence podporovaného klučení vinic, o formě se bude jednat až později, stejně jako o číslech (plochy, platby, doba trvá- ▸

ní opatření…). Ministr zemědělství připomněl, že podpora na klučení již v EU neexistuje, ale že je třeba provést resortní objektivizaci potřeb. Prosadit žádost o zavedení klučení nebude snadné, protože v EU k tomu chybí rozpočet a právní text k provedení klučení (podmínky). Situace v Bordeaux je snad nejvážnější za posledních 35 let. Ministr slíbil, že pověří své právní oddělení hledáním nejefektivnější cesty mezi řešením podle současných evropských předpisů pro SOT vínem a „jinými možnostmi".

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/4. 8. 2022/JS

Francouzské IGP Méditerranée (CHZO Středomoří): Nemůžeme vyrábět růžové víno, aniž bychom ho dokázali prodat

Sdružení IGP Méditerranée přijímá nařízení o produkci vína na základě produkce jednotlivých vinařství a jejího umístění na trhu. Aby byl systém platný pro ročník 2022, musí být co nejdříve schválen ministerstvem zemědělství. V pátek 29. července představenstvo a valná hromada Interprofession des Vins à Indication Géographique Protégée du Sud Est jednomyslně odhlasovaly zřízení rezervy pro regulaci uvádění středomořských růžových vín s CHZO na trh. Jedná se o historický systém povolení, který se vypočítává pro každé vinařství podle jeho minulého výkonu při uvádění na trh (v makroekonomickém měřítku vinic to představuje přibližně 80 % produkčního potenciálu v roce 2022), kolektivní rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou odhadované profesní komisí, a individuální schopností najít nová odbytiště. Hlavním cílem je snížit neprodané zásoby, které od krize zatěžují trh a v současnosti se zvyšují s inflací a recesí.

Nástroj sdružením zvolený lze shrnout jako raketu o třech stupních, z nichž každý nám umožní zvýšit naši kapacitu pro uvádění objemu růžového vína s IGP Méditerranée na trh. První úrovní je startovací úroveň, která je specifická pro každého výrobce (nezávislý vinař, vinařské družstvo, obchodník s vínem atd.): jedná se o průměrný objem prodaný za poslední tři roky. Tento výpočet udává kapacitu objemu výroby, kterou může uvést na trh. Toto je automatické, bez omezení. Druhou úrovní je individuální objem certifikované tržní produkce, množství vína stanovené dohodou sdružení mezi výrobci a obchodníky, podle zásob a sklizně. Jedná se o „procento vývoje, které umožní udržet objemy odpovídající tržním podílům. Ve třetím patře se nachází rezerva sdružení. Ta je procenticky stejná pro každého výrobce a lze ji uvolnit pouze po schválení smlouvy s IGP Méditerranée. Tento přijatelný objem (asi 15 %) zajistí vyrovnávání množství prodeje mezi dvěma ročníky. Pokud se objem rezervy nevyužije do konce roku následujícího po sklizni, otevírá se možnost, aby byla rezerva degradována na Vin Sans Indication Géographique = Vin de France (tj. víno bez zeměpisného označení = francouzské víno = bývalé stolní víno) nebo transformována na jiné vinařské produkty (pálenka, ocet).

Při roční produkci přibližně 800 až 850 tis. hl růžového vína s IGP Méditerranée (mírně vyšší objem než produkce veškerého vína v ČR) by objem, který by mohl být v tomto roce přímo uveden na trh s novým systémem, činil 620 000 hl. Vytvoření rezervy zůstává nejisté, stejně jako ročník 2022, protože by mohla představovat 15 % objemu produkce celého CHZO. Je takové horko, že nelze odhadnout, kolik se sklidí. Návrh na snížení výnosů pro rok 2022 vzhledem k současným obchodním potížím neprošel: strop produkce pro rok 2022 zůstane na 120 hl/ha. Současně se snížil rozsah žádostí o povolení nových výsadeb v IGP Méditerranée (ze 160 hektarů v loňském roce na 50 hektarů v letošním roce). Zavlažováno je 20 % vinic.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/2. 8. 2022/JS

Ano-ne-ano

Château Pomeys z Médocu v Bordeaux bude znovu zařazeno do klasifikace Crus Bourgeois du Médoc. Poté, co vinařství podalo žalobu proti vyloučení v roce 2020, správní soud v Bordeaux nyní rozhodl ve prospěch žalobce, jak uvádějí francouzská média. Château Pomeys bylo již dříve držitelem predikátu, který měl být automaticky obnoven v roce 2020. Zároveň však vinařství požádalo o vyšší klasifikaci jako Cru Bourgeois Supérieur. Alliance des Crus Bourgeois, která je posuzuje přidělení predikátu, samozřejmě v tom případě vyloučila vinařství z jeho předchozího statusu. Získání statutu Supérieur však trvá pět let a zahrnuje degustaci z příslušných ročníků. Vinařství by po tuto dobu bylo bez jakéhokoli zařazení. Château žaluje, že vyloučením z Crus Bourgeois du Médoc by již nemělo možnost podávat svá vína k posouzení své žádosti o Supérieur. Kromě toho si stěžuje, že toto pravidlo odrazuje další vinařství od podávání žádostí o vyšší kvalifikaci - z obavy, že ztratí status Cru Bourgeois.

V květnu letošního roku soud přiznal žalobci právo na zpětné zařazení do klasifikace Crus Bourgeois du Médoc 2020 pro ročníky 2018 až 2022 na základě „porušení stejného přístupu v přechodných opatřeních". Château Pomeys se nyní stává 250. vinařstvím v klasifikaci 2020. Klasifikace v Bordeaux jsou již dlouho v titulcích novin. Někteří chtějí dovnitř, jiní ven. Nedávno vyvolalo rozruch přeřazení prestižního vína Premier Grand Cru Classé A. Po několika neshodách se kultovní vinařství Cheval Blanc, Ausone a Angelus vzdala obnovené klasifikace v roce 2022.

DDW/11. 8. 2022/JS

Schválení nových vinic v Německu

Spolkový úřad pro zemědělství a výživu (BLE) schválil na rok 2022 v celém Německu přibližně 290 hektarů nových vinic. Podle BLE bylo celkem požádáno o 1 113 hektarů, což je asi o 38 procent více než v roce 2021. Necelých 84 % schválené nové výsadby připadá na klasické pěstitelské oblasti s chráněným označením původu, necelých 48 ha na oblasti pro zemské víno (CHZO) nebo oblasti bez chráněného označení původu, z toho 12,63 ha na Meklenbursko-Přední Pomořansko (bývalá NDR). Nejvíce povolení bylo vydáno pro oblasti v Porýní-Falci, a to 208,47 hektarů. S velkým odstupem následuje Bádensko-Württembersko se 17,58 a Bavorsko s 15,59 hektary schválené nové výsadby. Meklenbursko-Přední Pomořansko je na čtvrtém místě. Mezi klasickými vinařskými regiony vede Rheinhessen, kde BLE schválil přibližně 181 hektarů nových vinic a 20,5 hektaru ve Falci. Následuje Württembersko s 10,36 hektary, což je o 2 hektary méně než v Meklenbursku-Předním Pomořansku. BLE obdržel celkem 3 018 platných žádostí o novou výsadbu. Z toho bylo schváleno 2 899 žádostí. V jednoměsíční lhůtě bylo vráceno 104 povolení na celkem asi 20 hektarů, protože schválená plocha ▸

byla menší než 50 % plochy, o kterou bylo požádáno.

Podle vinařského zákona může být v Německu každoročně schváleno maximálně 0,3 % plochy osázené v předchozím roce pro výsadbu nových vinic, aby byla zachována rovnováha nabídky a poptávky na trhu. To, kdo získá novou plochu, závisí především na umístění plochy, o kterou se žádá. Nejvyšší prioritu mají plochy se sklonem větším než 30 % svažitosti, následují plochy se sklonem 15 až 30 %. Žadatelé, kteří od státu obdrželi méně než 50 % požadované plochy, mohou schválenou plochu do jednoho měsíce vrátit.

DDW/9. 8.2022/JS

Mnoho portugalských vinařství čelí konkurzu

Vinařské odvětví v celé Evropě sténá pod tíhou enormního nárůstu cen výrobních prostředků. Portugalsko se nyní obává ničivých následků: Mohlo by dojít k četným bankrotům. Portugalské sdružení obchodníků s vínem a vývozců Anceve v dopise upozornilo na rostoucí výrobní náklady. Sdružení v dopise žádá portugalskou vládu o podporu, protože vinařské odvětví touto hospodářskou nestabilitou velmi utrpělo. Zejména malým a středním podnikům hrozí bez státní podpory bankrot. Naprostá většina z nich by musela na konci roku vykázat velké ztráty, protože výrobci mohou zvýšit ceny pouze o přibližně deset procent, což nestačí na pokrytí nákladů. Většinu vinařského odvětví v Portugalsku tvoří malí a střední výrobci.

Podle sdružení by portugalská vláda mohla začít s podporou investic do skladování sudového a lahvového vína, s bezúročnými půjčkami nebo podporou spotřebované nafty v zemědělství. Sdružení hodnotí současný systém podpory portugalského ministerstva zemědělství jako příliš byrokratický a málo orientovaný na cíl.

DER WINZER/2. 8. 2022/JS

Ženy nakupují víno ve větším objemu a muži zase dražší

Drahá vína jsou mužská záležitost – alespoň to ukazuje studie společnosti Wine direct/Enolytics pro americký trh. Vína do 20 dolarů za láhev kupují z 61,2 % ženy, ale 71,5 % vín nad 90 dolarů za láhev kupují muži. První údaj není nijak překvapivý - vždyť již četné studie v minulosti poukazovaly na to, že velkou část nákupů vína ženy uskutečňují při každodenních nákupech v supermarketu. Podle Jennings & Wood (1994) tvořily tyto nákupy 70 % celkových nákupů vína ve Spojeném království a na americkém trhu se tyto údaje pohybovaly od 60 % do 80 % (2005) v závislosti na studii. To však nevysvětluje údaje v segmentu superprémiových vín. Výsledky studií z minulosti totiž ukazují, že většina mužů se chce odlišit svou konzumací vína a být vnímána díky svým znalostem o víně, aniž by brala v úvahu cenu. Například podle studie z roku 2012, která zkoumala trhy na Novém Zélandu, v Austrálii, USA a Velké Británii, reagovalo na slevové akce na víno 34 % žen, ale pouze 23 % mužů, přičemž pouze 13 % žen uvedlo, že je pro ně důležitý původ vína (24 % mužů).

Podle studie institutu pro výzkum trhu ARENI z roku 2021 však podíl žen na nákupu prémiových vín výrazně roste. Ve Velké Británii a USA se na nákupu prémiových vín podílejí 30 procenty, což odpovídá údajům nové studie, zatímco v Hongkongu a Číně již 50 procenty. Mimochodem, podle této studie již podíl mladších 35 let, kteří kupují prémiová vína, celosvětově dosáhl 38 % a tento trend má stoupající tendenci. Zejména vyšší počet domácností s jednou osobou u mladších generací a postupné vyrovnávání platů mužů a žen by mohly v příštích letech vést k výraznému nárůstu podílu žen mezi zákazníky prémiových vín.

WEINWIRTSCHAFT/12. 8. 2022/JS

Akcie vinařského podniku lze získat za 350 eur

Vinařství Dürnberg z rakouského regionu Weinviertel nabízí zájemcům podíl ve svém vinařství. Akcie společnosti je možné zakoupit od 350 eur - většinoví akcionáři nejsou vyhledáváni. Podle společnosti se již zaregistrovalo 4 000 zájemců. Vinařství chce z tohoto navýšení kapitálu financovat svou poslední etapu expanze. Za tímto nápadem stojí Georg Klein, který dlouho pracoval ve finančním sektoru. V roce 2017 prosadil rozšíření vinařství prostřednictvím crowdfundingu. V dubnu 2021 se společnost Dürnberg konečně stala akciovou společností. Pokud si nyní zájemci chtějí koupit akcie, stávají se následně akcionáři, tj. spoluvlastníky, a získávají tak právo na spolurozhodování a nárok na dividendu. Podle zpráv v médiích z ledna letošního roku bylo jako minimální investice pro získání akcií společnosti dosud uvedeno 500 eur.

Právo spolurozhodování znamená, že akcionáři mohou spolurozhodovat o budoucím strategickém směřování vinařství. To se týká například dlouhodobých plánů rozvoje, zatímco tým zaměstnanců ve sklepě nadále rozhoduje o průběhu vinifikace. Zájemci se mohou registrovat až do října. Registrace je nezávazná. Registrací však vinařství informuje potenciální akcionáře, kteří se stanou akcionáři pouze v případě, že podají nabídku během říjnového upisovacího období. „Nejde nám o peníze, chceme oživit osobní kontakt mezi vinaři a milovníky vína," říká Georg Klein. Například po ukončení kvasného procesu, budou mít akcionáři 24hodinový přístup do degustační místnosti, která je součástí sklepních prostor pro zrání vína. V současné době vinařství vyrábí přibližně 400 000 lahví vína a obhospodařuje 60 hektarů vinic.

WEINWIRTSCHAFT/11. 8. 2022 /JS

40 milionů padělaných lahví v Katalánsku

Katalánská skupina „Reserva de la Tierra" byla při zátahu v říjnu 2021 podezřelá, že do oběhu uvedla vína s falešným označením DO (nejnižší stupeň označení původu). V důsledku toho bylo do oběhu uvedeno více vín DO, než bylo povoleno. Podvod se týká 40 milionů lahví v hodnotě přibližně 14,2 milionu eur. Zpětné vyšetřování se vztahovalo na roky 2019 až 2021. Příslušný soud v katalánském městě Reus proto předvolal zaměstnance z administrativy a vedení společnosti a s nimi spojené právníky, celkem šest osob. Procesy budou zahájeny 21. září.

Z celkového počtu 40 milionů lahví pochází přibližně 22 milionů z DO Terra Alta. Tento počet 13× překračuje povolenou produkci daného DO. Následuje DO Tarragona s 6,3 milionu lahví, což 25× převyšuje počet vín tohoto DO. Kromě toho byly postiženy i DO Catalunya a Montsant a prémiový původ Priorat. Žalobu k soudu nakonec podala konsorcia departementů Terra Alta, Mont-

sant a Priorat. Falešně deklarovaná vína skončila, pokud se je podařilo dohledat, ve španělském maloobchodu s potravinami, například v Lidlu nebo Mercadoně. Řízení je rovněž vedeno proti společnostem patřícím do skupiny Viña Tridado jako výrobci, a společnostem Corporación Vinícola Solitierra a Golf Global Wines, které údajně koordinovaly distribuci.

WEINWIRTSCHAFT/4. 8. 2022/JS

První čerpací stanice mešního vína na světě?

Před bazilikou ve Frauenkirchenu v diecézi Eisenstadt byla otevřena první „čerpací stanice mešního vína" v Rakousku. Podle výrobce je tento automat první svého druhu na světě. Za jedno euro nalije šestnáctinku (0,625 dl) mešního vína. Kněz ji chce využít k tomu, aby přivedl lidi do kostela. Automat na mešní víno, vybavený malými chladicími oddíly s kohoutky, umožňuje výběr čtyř vín. Vína pocházejí od vinařů z regionu a splňují kritéria pro mešní víno: jsou přírodní bez přísad a schválená diecézí pro církevní použití. Mešní víno není „konsekrované", tj. podle katolického pojetí se neproměnilo v „krev Kristovu" jako při oslavě eucharistie. Vzorky jsou pouze dobrým burgenlandským vínem. Výběr vína a platba probíhají stejně jako u běžných automatů na víno. S nápadem přišel eisenstadtský farář Thomas Lackner. Na jedné straně má bazilice vydělat peníze, na druhé straně má atrakce motivovat lidi k návštěvě kostela.

DER WINZER/4. 8. 2022/JS

FAO: Stav potravinového zabezpečení a výživy ve světě 2022

5. 8. 2022 - Letošní zpráva SOFI (FAO – The State of Food Security and Nutrition in the World) upozorňuje, že do roku 2030 nám zbývá pouhých osm let, ale dosažení mnoha Cílů udržitelného rozvoje, zejména vymýcení hladu, je stále v nedohlednu.

Hlavní faktory, které stojí za nedávným zhoršením situace v oblasti potravinového zabezpečení (tj. konflikty, klimatické extrémy a ekonomické šoky), v kombinaci s vysokými náklady na výživné potraviny a s rostoucími nerovnostmi budou i nadále představovat výzvu pro světové potravinové zabezpečení a výživu. FAO vyzývá k práci na odolnějších potravinových systémech a poskytování potravin udržitelným a inkluzívním způsobem.

Zpráva bere na vědomí současný kontext recese, který je pro mnohé vlády velkou výzvou, přesto je FAO povzbuzuje, aby navýšily své rozpočty na investice do transformace zemědělsko-potravinových systémů, které jejich země potřebují k ukončení hladu. Proto se zpráva následně hlouběji zabývá tím, jak vlády podporují potravinářský a zemědělský sektor prostřednictvím svých politik. Klíčovým doporučením je, aby vlády zvážily nastavení a přerozdělení stávajících veřejných rozpočtů, aby byly nákladově efektivnější a účinnější při snižování nákladů na výživné potraviny a zvyšování dostupnosti zdravé stravy, a to vše v kontextu udržitelnosti.

ING. MARTINA NÁDVORNÍKOVÁ, ODBOR ZAHRANIČNĚ OBCHODNÍ SPOLUPRÁCE, MZE

Turecko zakázalo výrobu i prodej veganských imitací sýrů, turecká veganská asociace i ProVeg International jsou proti

Turecko zakázalo výrobu i prodej veganských imitací sýrů. Jedná se o zpřísnění současné legislativy, která již stanovuje, že označení „sýr" nesmí být použito pro označení bezmléčných imitací z důvodu možného klamání spotřebitelů. Nyní ale vláda zašla ještě o krok dál a úplně zakázala výrobu veganských sýrových imitací. Podle turecké legislativy nyní výrobky, které vytváří dojem sýra, není možné vyrábět z rostlinného oleje nebo jiných potravinářských přísad. Výrobcům veganských imitací bylo rovněž zakázáno své výrobky v Turecku prodávat. Proti rozhodnutí vlády se ale postavili zastánci rostlinné stravy a práv zvířat, včetně turecké veganské asociace TVD. Ta se rozhodla podat proti zákazu žalobu. Zákaz podle TVD narušuje svobodu volby spotřebitelů a podkopává výrobu a obchod. ProVeg International vyjádřila obavy, že zavedení zákazu bude bránit pokroku v oblasti posilování udržitelnosti a ochrany životního prostředí. Některé světové země konají legislativní kroky v otázce označování. V EU jsou chráněny názvy pro mléko a mléčné výrobky, Francie a Jihoafrická republika zakázaly používání názvů tradičně používaných pro maso a masné výrobky i pro jejich rostlinné a alternativní imitace, o podobném kroku nyní uvažuje i Belgie, která by mohla zakázat například pojmy „vegetariánské mleté maso" nebo „kuřecí kousky na rostlinné bázi".

ZDROJ: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, WWW.FOODNET.CZ, 27. 7. 2022

Spotřebitelé konzumující větší množství vysoce zpracovaných potravin mají podle nové vědecké studie vyšší sklony k rozvoji demence

Spotřebitelé konzumující větší množství vysoce zpracovaných potravin mají podle nové vědecké studie, jejímž autorem je Dr. Huiping Li z Lékařské Univerzity Tianjin v Číně a která byla otištěna v lékařském periodiku Americké akademie neurologie „Neurologie", vyšší sklony k rozvoji demence. Výsledky studie rovněž ukázaly, že nahrazení vysoce zpracovaných potravin potravinami, které jsou buď nezpracované, nebo jen minimálně zpracované, riziko rozvoje demence snižuje. Vysoce zpracované potraviny podle autora studie snižují kvalitu lidské stravy, a to mimo jiné kvůli vysokému obsahu tuku, cukru a soli, ale i kvůli tomu, že obsahují řadu dalších přídatných látek, vyskytují se v nich látky pocházející z obalů daných potravin, případně další nepříznivé látky vznikají během ohřevu těchto potravin. Studie se zaměřila na celkem 72.083 osob z Velké Británie, jejichž zdravotní stav byl sledován po dobu deseti let. Na začátku nikdo z těchto osob demencí netrpěl, v závěru studie byla demence diagnostikována u 518 osob. Z výsledků sledování vyplynulo, že s každým 10% zvýšením denního příjmu vysoce zpracovaných potravin roste riziko rozvoje demence o 25 %.

ZDROJ: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, WWW.FOODNET.CZ, 8. 8. 2022